

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

**ΜΕΤΡΟ 19 : ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ CLLD – LEADER**

**ΥΠΟΜΕΤΡΟ 19.2 : Στήριξη για την υλοποίηση δράσεων υπό την τοπική στρατηγική
ανάπτυξης για παρεμβάσεις Ιδιωτικού χαρακτήρα**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ.....	3
2. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ.....	8
3. ΥΠΟΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	17
4. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	59
5. ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ.....	65

1. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ					
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2014-2020 (ΠΑΑ)					
ΜΕΤΡΟ 19.2 ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (ΤΑΠΤοΚ)					
ΟΤΔ: ΕΤΑΧ ΑΑΕ ΟΤΑ					
ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ:					
ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ :					
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ :					
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ :					
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΑΞΗΣ ΠΣΚΕ:					
α/α	Περιγραφή κριτηρίου	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης
		ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ/Α	
1	Πληρούνται όλες οι γενικές και ειδικές προϋποθέσεις του ΚΑΝ. (ΕΕ) 651/2014 και του εφαρμοζόμενου άρθρου.				Αίτηση στήριξης και Πρόσκληση
2	Πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του Καν. Ε.Ε. 1407/2013.				Αίτηση στήριξης και Πρόσκληση
3	Εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης και αποστολή του αποδεικτικού κατάθεσης και του επισυναπτόμενου υλικού στην ΟΤΔ στην προθεσμία που ορίζεται από την προκήρυξη.				Αρ. πρωτ. ΟΤΔ, Αίτηση Στήριξης, δικαιολογητικά
4	Η πρόταση συνοδεύεται από μελέτη βιωσιμότητας.				Μελέτη Βιωσιμότητας
5	Η πρόταση συνοδεύεται από αναλυτικό προϋπολογισμό εργασιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο υπόδειγμα του αίτησης στήριξης.				Αίτηση στήριξης, προτιμολόγια - προσφορές
6	Αποδεικνύεται η κατοχή ή η χρήση του ακινήτου, στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της πρότασης.				Αποδεικτικά κατοχής χρήσης ανάλογα με την περίπτωση, βεβαίωση χρήσεων γης, πιστοποιητικό βαρών.

7	Η πρόταση είναι σύμφωνη με την περιγραφή, τους όρους και περιορισμούς της προκηρυσσόμενης υποδράσης. Μεταξύ άλλων θα πρέπει ο συνολικός προτεινόμενος προϋπολογισμός της πρότασης να μην υπερβαίνει το όριο που καθορίζεται στο ΠΑΑ . Ειδικότερα, μέγιστος προϋπολογισμός πράξεων και επιλέξιμος προϋπολογισμός 600.000€ σε περίπτωση μη άυλων πράξεων και 100.000€ σε περίπτωση άυλων πράξεων. Σε περίπτωση χρήσης του Καν 1407/2013 από τον δικαιούχο, η ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 200.000€ Δημόσια Δαπάνη, συναθροίζοντας και τυχόν ενισχύσεις που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν, από άλλα μέτρα από το καθεστώς de minimis, σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.				Αίτηση στήριξης και Δήλωση de minimis (εφόσον απαιτείται), Υ.Δ. δικαιούχου
8	Η πρόταση αφορά στην περιοχή εφαρμογής ή υλοποιείται εντός της περιοχής εφαρμογής της προκηρυσσόμενης υποδράσης του τοπικού προγράμματος.				Αίτηση στήριξης, τοπογραφικό διάγραμμα (αν απαιτείται)
9	Για πρόταση εκσυγχρονισμού (φυσικό αντικείμενο): α) δεν έχει υπάρξει προηγούμενη ενίσχυση του ίδιου φυσικού αντικείμενου από αναπτυξιακά προγράμματα, ή β) στην περίπτωση προηγούμενης ενίσχυσης για το ίδιο φυσικό αντικείμενο έχει παρέλθει κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης πενταετία από την απόφαση αποπληρωμής του.				Αίτηση στήριξης, Υπεύθυνη δήλωση
10	Η πρόταση δεν έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα / καθεστώς της 5ης προγραμματικής περιόδου για το ίδιο φυσικό αντικείμενο.				Αίτηση στήριξης, Υπεύθυνη δήλωση
11	Η πρόταση, εφόσον περιλαμβάνει υποδομές διανυκτέρευσης: πληροί τους όρους και τις προϋποθέσεις της ΚΥΑ 2986/2-12-2016, όπως ισχύει κάθε φορά.				Αίτηση στήριξης, διάγραμμα δόμησης, αρχιτεκτονικά σχέδια, πίνακας μοριοδότησης (όπου απαιτείται)
12	Για την υποδράση της δράσης 19.2.7. "ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ" απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η εξασφάλιση τουλάχιστον δύο ενδιαφερομένων φορέων.				Καταστατικό ή σχέδιο καταστατικού, ιδιωτικό συμφωνητικό για την συνεργασία
13	Η πρόταση (είτε εκσυγχρονισμού είτε ιδρύσεως) αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο.				Αίτηση στήριξης, διάγραμμα δόμησης, αρχιτεκτονικά σχέδια, έκθεση τεκμηρίωσης

					ΑΜΕΑ (όπου απαιτείται), έγκριση περιβαλλοντικών όρων ή Υ.Δ.
14	Στην πρόταση δε δηλώνονται ψευδή και αναληθή στοιχεία.				Υπεύθυνη δήλωση
15	Για υφιστάμενες επιχειρήσεις: να εξασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία τους κατά την αίτηση.				Έναρξη εργασιών taxisnet, Άδεια λειτουργίας, σήμα ΕΟΤ (για καταλύματα)
16	Να μην συνιστούν προβληματική επιχείρηση κατά την χορήγηση της ενίσχυσης. Όταν χρησιμοποιείται ο Καν. (ΕΕ) 1407/2013 ή ο Καν. (ΕΕ) 1305/2013 το κριτήριο δεν λαμβάνεται υπόψη.				Υπεύθυνη δήλωση (όπου απαιτείται) Τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο σημείο Β. του Παραρτήματος II.4 ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΩΝ ανάλογα με τον τύπο της επιχείρησης.
17	Η μορφή του υποψήφιου είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ 13214/2017, όπως ισχύει κάθε φορά, και στη σχετική πρόσκληση.				Αίτηση στήριξης, Δήλωση σχετικά με την ιδιότητα ΜΜΕ, Καταστατικό κτλ, σύμφωνα με τις διευκρινήσεις, Απόφαση υποβολής πρότασης, Στοιχεία νόμιμου εκπροσώπου
18	Στον υποψήφιο μέχρι και το χρόνο υποβολής της πρότασης δεν έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση έργων.				Υπεύθυνη δήλωση
19	Στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι Δημόσιος Υπάλληλος ή εργαζόμενος σε ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ, διαθέτει σχετική άδεια από αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή δεν κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού της ΝΠΔ. Το κριτήριο δεν εξετάζεται στην περίπτωση Συνεταιρισμών.				Υπεύθυνη δήλωση, Άδεια αρμόδιου οργάνου σύμφωνα με τις διευκρινίσεις

20	Ο υποψήφιος έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του κατά την υποβολή της πρότασης. Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη τους. Ο περιορισμός δεν ισχύει για τις Ανώνυμες εταιρίες, τις Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης, ΙΚΕ και τους Συνεταιρισμούς.				Αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου
21	Για φυσικά πρόσωπα διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει θέμα πτώχευσης.				Υπεύθυνη Δήλωση στην αίτηση στήριξης. Κατά την ένταξη θα προσκομισθεί Βεβαίωση από αρμόδια Διοικητική ή Δικαστική αρχή.
22	Για νομικά πρόσωπα διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης.				Υπεύθυνη Δήλωση στην αίτηση στήριξης. Κατά την ένταξη θα προσκομισθεί Βεβαίωση από αρμόδια Διοικητική ή Δικαστική αρχή.
23	Δεν έχουν υποβληθεί περισσότερες από μία αιτήσεις στήριξης ανά ΑΦΜ στα πλαίσια της ίδιας υποδράσης ανά ΤΠ για όλη την περίοδο 2014-2020.				Υπεύθυνη δήλωση, αρχείο ΟΤΔ, μονογραφή του Συντονιστή στην πρώτη σελίδα της αίτησης.
24	Ο υποψήφιος δεν είναι (ή και δεν ήταν κατά την 1η δημοσίευση της πρόσκλησης), μέλος του Υπηρεσιακού Πυρήνα της ΟΤΔ, στέλεχος του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ, εκπρόσωπος φορέων στην Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ), και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ.				Υπεύθυνη δήλωση (όπου απαιτείται), μονογραφή του Συντονιστή στην πρώτη σελίδα της αίτησης.
25	Ο υποψήφιος δεν αποτελεί εξωχώρια / υπεράκτια εταιρεία.				Υπεύθυνη δήλωση.
26	Ο υποψήφιος αποδεικνύει την ύπαρξη ίδιας συμμετοχής σύμφωνα με το χρηματοδοτικό σχήμα. Σε περίπτωση χρήσης του Άρθρου 14 του Καν 651/2014 έχει προσκομιστεί αποδεικτικό κατοχής ιδιωτικών κεφαλαίων που αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 25% του προϋπολογισμού της πράξης.				Σχετική Βεβαίωση Τράπεζας ή Υπεύθυνη δήλωση, Δικαιολογητικά του παραστήματος II.4-σημείο Β. (όπου

					απαιτείται), Φορολογική Ενημερότητα (όπου απαιτείται)
27	Στο δικαιούχο δεν έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για: Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) ή Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι).				Υπεύθυνη δήλωση
28	Δεν εκκρεμεί για τον δικαιούχο εντολή ανάκτησης εκδοθείσα βάσει προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής ή του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ).				Υπεύθυνη δήλωση, φορολογική ενημερότητα
29	Ο δικαιούχος τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.				Υπεύθυνη δήλωση

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας δύναται να παίρνουν τιμές «ΝΑΙ» ή «ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ». Σε περίπτωση όπου ένα ή περισσότερα κριτήρια πάρουν τιμή «ΟΧΙ», η αίτηση στήριξης κρίνεται «μη παραδεκτή».

2. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1:

Εξετάζεται αν πληρούνται όλες οι γενικές προϋποθέσεις του ΚΑΝ.(ΕΕ) 651/2014 του εφαρμοζόμενου άρθρου.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2:

Εξετάζεται αν πληρούνται όλες προϋποθέσεις του ΚΑΝ.(ΕΕ) 1407/2013.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3:

Μετά την ηλεκτρονική υποβολή, οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών, να υποβάλλουν στην ΟΤΔ αποδεικτικό κατάθεσης της αίτησης στήριξης, όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ μαζί με φυσικό φάκελο ο οποίος θα περιέχει:

1. Την αίτηση στήριξης, έτσι όπως υποβλήθηκε και τυπώθηκε από το ΠΣΚΕ.
2. Όλα τα δικαιολογητικά που δύναται να εκπληρώνουν τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής, όπως αυτά τίθενται στην πρόσκληση και στον παρόντα Οδηγό.

Εξετάζεται επίσης, εάν η Αίτηση Στήριξης και το Παράρτημα αυτής **έχουν συνταχθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα της Πρόσκλησης** (αν χρησιμοποιήθηκαν τα τυποποιημένα έντυπα), και η τυπική πληρότητα της αίτησης στήριξης (συμπλήρωση όλων των απαιτούμενων κατά περίπτωση πεδίων).

Επιπλέον υποβάλλεται η Υπεύθυνη Δήλωση του Παραρτήματος Ι_7 της πρόσκλησης ανάλογα διαμορφωμένη.

Κατά τη φάση εξέτασης τυχών συμπληρωματικών στοιχείων – διευκρινίσεων, εξετάζεται αν αυτά υποβλήθηκαν εντός της καθορισμένης προθεσμίας.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4:

Εξετάζεται η ορθότητα, πληρότητα και ρεαλιστικότητα της Μελέτης Βιωσιμότητας, που επισυνάπτεται στον παρόντα Οδηγό (Παράρτημα Ι_6). Επισημαίνεται ότι η Μελέτη **υποχρεωτικά** συμπληρώνεται και υποβάλλεται σε **έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (αρχείο excel)**.

Επισημαίνεται ότι κατά τη σύνταξη της μελέτης, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα όσα ορίζονται στην ΥΑ 13214 (30.11.2017) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την υπ.Αρ. 7888/14.09.18 απόφαση (άρθρο 16).

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5:

Εξετάζεται εάν έχει συνταχθεί ο προϋπολογισμός των κτιριακών εργασιών με βάση τις τιμές μονάδας του Πίνακα Τιμών Μονάδας, και εάν έχουν υποβληθεί προτιμολόγια/προσφορές για τις λοιπές δαπάνες.

Για τον υπολογισμό του εύλογου κόστους, ο υποψήφιος προσκομίζει οικονομικές προσφορές για λοιπές δαπάνες πλην κτιριακών υποδομών. Εφόσον το μοναδιαίο ανά τεμάχιο κόστος αυτών υπερβαίνει, σε αξία τα 1.000€, ή το συνολικό ποσό ανά είδος υπερβαίνει τα 5.000€ , απαιτούνται τρεις (3) συγκρίσιμες προσφορές για το εν λόγω τεμάχιο, ενώ σε αντίθετη περίπτωση τουλάχιστον μία (1). Οι συγκρίσιμες προσφορές αφορούν ομοειδή και εφάμιλλα προϊόντα.

Είναι δυνατό να γίνει δεκτή μια προσφορά η οποία δεν είναι η πιο συμφέρουσα οικονομικά, αρκεί ο δικαιούχος να τεκμηριώνει και η ΟΤΔ να αποδέχεται, την μοναδικότητα ή την υψηλή ποιότητα ή τις ειδικές προδιαγραφές που προσφέρει το προμηθευόμενο προϊόν.

Απαιτείται η υποβολή του προτεινόμενου προϋπολογισμού σε ηλεκτρονική μορφή (αρχείο excel) σύμφωνα με το παράτημα Ι_2β.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 6:

Σε περίπτωση πράξεων που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε νέες ή υφιστάμενες υποδομές, απαιτούνται είτε αποδεικτικά ιδιοκτησίας στο όνομα του δικαιούχου, είτε μακροχρόνια μίσθωση που να καλύπτει χρονική περίοδο, τουλάχιστον δεκαπέντε (15), έτη από την δημοσιοποίηση της σχετικής πρόσκλησης, επί του γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου, στις οποίες πραγματοποιούνται οι επενδύσεις. Σε περίπτωση εκσυγχρονισμού χωρίς επέμβαση στον φέροντα οργανισμό του κτιρίου ή σε περίπτωση μικρών προσθηκών που συμπληρώνουν την λειτουργικότητα του κτιρίου οι οποίες σε κάθε περίπτωση αποτελούν λιγότερο από το 10% του αιτούμενου κόστους, εννέα (9) έτη από την δημοσιοποίηση της σχετικής πρόσκλησης.

Κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης στο τοπικό πρόγραμμα, γίνονται δεκτά προσύμφωνα μίσθωσης ή αγοράς γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου.

Σε κάθε περίπτωση το γήπεδο ή το οικόπεδο ή το ακίνητο θα πρέπει να είναι **ελεύθερο βαρών (απαιτείται πιστοποιητικό)**, εκτός της περίπτωσης που το βάρος έχει προκύψει από επιχειρηματικό δάνειο για την ίδια φύση επένδυσης ή θα προκύψει από επιχειρηματικό δάνειο για την υλοποίηση της πρότασης ή από δάνειο για την αντιμετώπιση φυσικής καταστροφής, από την οποία επλήγει η επιχείρηση.

Είναι επιλέξιμη δαπάνη η αγορά οικοδομημένης ή μη οικοδομημένης γης, σε περιπτώσεις πράξεων που περιλαμβάνουν κτιριακές υποδομές, για ποσό που μέχρι το 10 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της πράξης. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15 % (σε περίπτωση χρήσης του Άρθρου 14 του Καν 651/2014 είναι επιλέξιμες μόνο ενεργές επιχειρηματικές εγκαταστάσεις).

Τέλος, εξετάζεται η **υποβολή βεβαίωσης χρήσεων γης** για την προβλεπόμενη θέση εγκατάστασης της επένδυσης.

Το κριτήριο δεν αφορά προτάσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν μόνο άυλες ενέργειες.

Επισημαίνεται ότι κατά τη διαδικασία υπογραφής των συμβάσεων για τις επιλεχθείσες προτάσεις, θα απαιτηθεί (με ποινή απένταξης) η υποβολή :

- Πιστοποιητικού μεταγραφής
- Πιστοποιητικού μη διεκδικήσεων
- Πιστοποιητικού Ιδιοκτησίας

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 7:

Εξετάζεται εάν η πρόταση (Αίτηση Στήριξης, Δικαιολογητικά) είναι σύμφωνη με τα περιγραφόμενα που περιλαμβάνονται στον παρόντα Οδηγό (**ανάλογα με την σχετιζόμενη εκάστοτε Υποδράση**). Μεταξύ άλλων θα πρέπει ο συνολικός προτεινόμενος προϋπολογισμός της πρότασης να μην υπερβαίνει το όριο που καθορίζεται στο ΠΑΑ . Ειδικότερα μέγιστος προϋπολογισμός πράξεων και επιλέξιμος προϋπολογισμός 600.000€, σε περίπτωση μη άυλων πράξεων και 100.000€ σε περίπτωση άυλων πράξεων. Σε περίπτωση χρήσης του Καν 1407/2013 από τον δικαιούχο, η ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 200.000€ Δημόσια Δαπάνη, συναθροίζοντας και τυχόν ενισχύσεις που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν, από άλλα μέτρα από το καθεστώς de minimis, σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών.

Σε περίπτωση χρήσης του Καν. 1407/2013, υποχρεωτικά υποβάλλεται η ΔΗΛΩΣΗ DE MINIMIS (Παράρτημα I_5).

Σημειώνεται ότι για όλες τις Υποδράσεις η ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της πράξης γίνεται **το μέγιστο σε τρία (3) έτη** από τη στιγμή της ένταξής της, και σε κάθε περίπτωση μέχρι τις 30/06/2023.

Επίσης θα ελέγχεται μέσω της υπεύθυνης δήλωσης του δικαιούχου ότι το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης δεν έχει περαιωθεί μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 65, παρ. 6.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 8:

Εξετάζεται η σωστή και πλήρης συμπλήρωση των σχετικών πεδίων της Αίτησης στήριξης και το τοπογραφικό διάγραμμα (εάν απαιτείται από τη φύση της πρότασης).

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 9:

Για προτάσεις εκσυγχρονισμού, εξετάζεται η σωστή και πλήρης συμπλήρωση της σχετικής Υπεύθυνης Δήλωσης (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής).

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 10:

Εξετάζεται η σωστή και πλήρης συμπλήρωση της σχετικής Υπεύθυνης Δήλωσης (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής), σχετικά με ότι η πρόταση δεν έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα / καθεστώς της 5ης προγραμματικής περιόδου για το ίδιο φυσικό αντικείμενο.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 11:

Εξετάζεται η συμμόρφωση ή μη, με την ΚΥΑ 2986/2-12-2016 «Προσδιορισμός των λειτουργικών μορφών και κατηγοριών των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που εντάσσονται σε προγράμματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων», όπως ισχύει κάθε φορά.

Υποβάλλονται διάγραμμα δόμησης, αρχιτεκτονικά σχέδια.

Σε περίπτωση «Ενοικιαζόμενων επιπλωμένων δωματίων – διαμερισμάτων» απαιτούνται επιπλέον, αναλυτική εμβαδομέτρηση ανά δωμάτιο - διαμέρισμα, και Πίνακας μοριοδότησης κατάταξης κλειδιών.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 12:

Εξετάζεται εάν προσκομίζονται στοιχεία (Καταστατικό ή σχέδιο καταστατικού, ιδιωτικό συμφωνητικό για την συνεργασία) που τεκμηριώνουν τον αριθμό των συνεργαζόμενων μερών που υποβάλλουν Αίτηση στήριξης στα πλαίσια των υποδράσεων της Δράσης 19.2.7.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 13:

Εξετάζονται η ορθή συμπλήρωση της Αίτησης Στήριξης, διάγραμμα δόμησης, αρχιτεκτονικά σχέδια, και ο συνολικός αναλυτικός προϋπολογισμός της Αίτησης Στήριξης, ώστε να προκύπτει ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο.

Επίσης υποβάλλεται έγκριση περιβαλλοντικών όρων (ή απαλλακτικό αυτής), ανάλογα με τη φύση της πρότασης. Εναλλακτικά, υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση στη οποία δηλώνεται ότι το συγκεκριμένο δικαιολογητικό θα υποβληθεί :

- επτά (7) ημερολογιακές ημέρες από την δημοσιοποίηση του Πίνακα Αποτελεσμάτων, σε περίπτωση εγκεκριμένης αίτησης ή
- επτά (7) ημερολογιακές ημέρες από την δημοσιοποίηση του Τελικού Πίνακα Κατάταξης, σε περίπτωση εγκεκριμένης αίτησης από την διαδικασία των ενστάσεων.

Εξετάζεται επίσης, πως η προτεινόμενη πράξη εξασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία (στις περιπτώσεις που απαιτούνται από τη φύση της πράξης). Η θετική απάντηση στο κριτήριο, καλύπτει τις επιχειρήσεις που θα να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

Επίσης, για την εξέταση του κριτηρίου θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ο σχετικός οδηγός του ΕΣΠΑ 2014-2020 για την εξειδίκευση του κριτηρίου: «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία» (βλ. Παραρτήματα Πρόσκλησης).

Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση σχετικά στοιχεία/προβλέψεις της μελέτης (π.χ. αρχιτεκτονικά σχέδια), ενώ παράλληλα υποβάλλεται από το δυνητικό δικαιούχο, έκθεση τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 14:

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς στην Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) του υποψήφιου δικαιούχου.

Επιπλέον, σε περίπτωση που ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβει ενίσχυση, η αίτηση στήριξης απορρίπτεται στην τρέχουσα πρόκληση και δεν έχει δικαίωμα κατάθεσης αίτησης στήριξης σε προσκλήσεις του τρέχοντος και του επόμενου ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης για όλα τα ΤΠ. Για τις ανάγκες της διαδικασίας αυτής η ΟΤΔ που διαπιστώνει την δήλωση ψευδών στοιχείων σε μια αίτηση στήριξης, κοινοποιεί τα στοιχεία του δικαιούχου στην ΕΥΕ ΠΑΑ, η οποία με ευθύνη της ενημερώνει όλες τις ΟΤΔ.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 15:

Για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις που καταθέτουν Αίτηση Στήριξης, εξετάζεται εάν λειτουργούν νόμιμα για όλες τις δηλωθείσες δραστηριότητες, γεγονός που θα πρέπει να τεκμηριώνεται με την προσκόμιση π.χ. έναρξη εργασιών taxisnet, εκτύπωση taxisnet με υφιστάμενους ΚΑΔ, Άδειας Λειτουργίας ή Σήματος ΕΟΤ (για καταλύματα) τα οποία βρίσκονται σε ισχύ κατά την περίοδο υποβολής της Αίτησης κτλ.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 16:

Εξετάζεται εάν η αιτούσα συνιστά προβληματική επιχείρηση κατά την χορήγηση της ενίσχυσης. Όταν χρησιμοποιείται ο Καν. (ΕΕ) 1407/2013 ή ο Καν. (ΕΕ) 1305/2013 ή το άρθρο 22 του Καν. (ΕΕ) 651/2014 το κριτήριο δεν λαμβάνεται υπόψη.

Μία από τις βασικές προϋποθέσεις (άρ.1 παρ. 4γ του Καν.) συμβατότητας με τον Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 είναι η μη ενίσχυση προβληματικών επιχειρήσεων. Προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση του Κανονισμού στο σημείο αυτό πρέπει κατά την φάση της υποβολής να δηλώνει υπευθύνως από την αιτούμενη την ενίσχυση επιχείρηση, ότι η επιχείρηση δεν είναι προβληματική σύμφωνα με τα αναφερθέντα στον ορισμό του άρθρου 2 σημείο 18 του Κανονισμού. Στην συνέχεια και προκειμένου να αξιολογηθεί από την ΟΤΔ εάν μία επιχείρηση είναι προβληματική ή όχι, **πρέπει να προσκομίζονται από την αιτούμενη την ενίσχυση επιχείρηση τα δικαιολογητικά του Παραρτήματος II 4 «Ορισμός Προβληματικής».**

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 17:

Εξετάζεται η μορφή του δικαιούχου να είναι σύμφωνη με την ΥΑ 13214/30.11.17, όπως ισχύει κάθε φορά, λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς του Άρθρου 3 της πρόσκλησης.

Οι δικαιούχοι μπορεί να είναι πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.

Γενικότερα οι δικαιούχοι δύναται να είναι:

- α. υφιστάμενες, είτε υπό ίδρυση επιχειρήσεις. Ειδικά για τις υπό ίδρυση ατομικές επιχειρήσεις, αρκεί η αίτηση στήριξης ενώ για τα Νομικά Πρόσωπα απαιτείται η κατάθεση καταστατικού ή σχεδίου καταστατικού συνημμένο στην αίτηση στήριξης καθώς και απόκτηση ΑΦΜ (όταν υπάρχει).

- β. το νομικό πρόσωπο που έχει συστήσει την ΟΤΔ ή μέλος που την απαρτίζει συμπεριλαμβανομένων και των μελών της ΕΔΠ καθώς επίσης και μέλη του ΔΣ του νομικού προσώπου, σε επίπεδο φορέων. Τα φυσικά πρόσωπα που εκπροσωπούν τους παραπάνω φορείς δεν μπορεί να είναι δικαιούχοι.
- γ. εργαζόμενος σε ΝΠΙΔ εφόσον δεν κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού του ΝΠΙΔ ή εργαζόμενος σε ΝΠΔΔ και στο Δημόσιο τομέα, που διαθέτει σχετική άδεια από Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή άλλο αρμόδιο όργανο, για επιχειρηματική δραστηριότητα.

Επισημαίνεται ότι οι υπό ίδρυση επιχειρήσεις:

α) υποβάλλουν αίτηση στήριξης κάνοντας χρήση του προσωπικού ΑΦΜ του Νόμιμου εκπροσώπου,

β) υποχρεούνται μετά την αίτηση στήριξης να αποκτήσουν ΑΦΜ και να προσκομίσουν την έναρξη δραστηριότητας στην ΟΤΔ:

- επτά (7) ημερολογιακές ημέρες από την δημοσιοποίηση του Πίνακα Αποτελεσμάτων, σε περίπτωση εγκεκριμένης αίτησης ή
- επτά (7) ημερολογιακές ημέρες από την δημοσιοποίηση του Πίνακα Κατάταξης, σε περίπτωση εγκεκριμένης αίτησης από την διαδικασία των ενστάσεων.

Οι δικαιούχοι θα πρέπει να δραστηριοποιούνται ή να δραστηριοποιηθούν σε επιλέξιμους τομείς δραστηριότητας (ΚΑΔ), οι οποίοι δεν έρχονται σε αντίθεση με την παρούσα.

Δικαιούχοι δεν είναι:

- α. εξωχώριες / υπεράκτιες εταιρείες
- β. προβληματικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των Κοινοτικών Κατευθυντήριων Γραμμών όσον αφορά τις Κρατικές Ενισχύσεις με βάση τον ορισμό της προβληματικής επιχείρησης στον Καν. ΕΕ 651/2014 αρ. 2 σημείο 18. Η συγκεκριμένη διάταξη δεν αφορά σε πράξεις που ενισχύονται βάσει των Καν. (ΕΕ) 1305/2013 και Κα. (ΕΕ) 1407/2013.
- γ. φυσικά πρόσωπα:
- γ.1 του Υπηρεσιακού Πυρήνα της ΟΤΔ.
- γ.2 στελέχη του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ.
- γ.3 εκπρόσωποι φορέων στην Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ) στο Διοικητικό Συμβούλιο του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ.
- δ. δυνητικοί δικαιούχοι στους οποίους έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για: Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) ή Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι).

Επισημαίνεται ότι υποβάλλεται υποχρεωτικά Δήλωση σύμφωνα με το ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (Παράρτημα I_4), και φορολογικά στοιχεία όπως : Ε1, Ν, Ε3, Ε5, Ε7, έναρξη εργασιών (από Δ.Ο.Υ ή εκτύπωση taxisnet), ισολογισμοί της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης.

Τέλος, σε περίπτωση εταιρειών, υποβάλλεται εκτύπωση από taxisnet του νόμιμου εκπροσώπου της εταιρείας και απόφαση του αρμοδίου οργάνου του φορέα για υποβολή πρότασης.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 18:

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς σε Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) του υποψήφιου δικαιούχου.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 19:

Στην περίπτωση που ο υποψήφιος δικαιούχος είναι Δημόσιος Υπάλληλος θα πρέπει να διαθέτει σχετική άδεια από αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο. Αντίστοιχα, εάν είναι εργαζόμενος σε ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ θα πρέπει να μην κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού του ΝΠΙΔ. Για την τεκμηρίωση των ανωτέρω θα πρέπει να προσκομίζονται κατά περίπτωση δικαιολογητικά όπως σχετική Υπεύθυνη δήλωση, Άδεια αρμόδιου οργάνου, Καταστατικό σχετικού οργανισμού.

Το κριτήριο δεν εξετάζεται στην περίπτωση Συνεταιρισμών.

Σε περίπτωση εταιρειών εξετάζεται το κριτήριο για το σύνολο των εταίρων / μετόχων.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 20:

Η εκπλήρωση του κριτηρίου ελέγχεται από την προσκόμιση Αντίγραφου ταυτότητας ή διαβατηρίου, καθώς και με την προσκόμιση καταστατικού εταιρικού σχήματος ή σχεδίου καταστατικού (για τις υπό ίδρυση επιχ/σεις).

Ο υποψήφιος έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του κατά την υποβολή της πρότασης. Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη τους. Ο περιορισμός δεν ισχύει για τις Ανώνυμες εταιρίες, τις Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης, ΙΚΕ και τους Συνεταιρισμούς.

Κριτήρια 21 και 22:

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς σε Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) του υποψήφιου δικαιούχου ή του Νόμιμου Εκπροσώπου σε περίπτωση εταιρείας.

Σημειώνεται ότι κατά την ένταξη θα προσκομισθούν τα κατάλληλα δικαιολογητικά δηλαδή πιστοποιητικά αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής έκδοσης τελευταίου εξαμήνου, που τεκμηριώνουν ότι δεν υπάρχει θέμα πτώχευσης για τα φυσικά πρόσωπα. Αντίστοιχα, για τα νομικά πρόσωπα, θα προσκομισθούν δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν ότι δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 23:

Η εκπλήρωση του κριτηρίου ελέγχεται από την συνεκτίμηση σχετικής Υπεύθυνης δήλωσης (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) και του αρχείου της ΟΤΔ, με μονογραφή του Συντονιστή στην πρώτη σελίδα της αίτησης.

Σε περίπτωση φυσικών ή νομικών προσώπων οι οποίοι συμμετέχουν σε περισσότερες από μια αιτήσεις στήριξης στα πλαίσια της ίδιας Υποδράσης ανά ΤΠ, τα ποσοστά συμμετοχής τους στα Νομικά Πρόσωπα που καταθέτουν τις αιτήσεις στήριξης, δεν πρέπει να υπερβαίνουν αθροιστικά το 100% για όλη την περίοδο 2014 2020.

Σε περίπτωση Συνεταιρισμών, το κριτήριο εξετάζεται σε επίπεδο φορέα.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 24:

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς σε Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) του υποψήφιου δικαιούχου με μονογραφή του Συντονιστή στην πρώτη σελίδα της αίτησης.

Το κριτήριο εξετάζεται μόνο σε περίπτωση προτάσεων από φυσικά πρόσωπα.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 25:

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς σε Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) του υποψήφιου δικαιούχου.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 26:

Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου, σε ότι αφορά την πράξη, μπορεί να προέρχεται από ίδια κεφάλαια ή τραπεζικό δανεισμό ή/και συνδυασμό τους. Η απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής δύναται να τεκμηριώνεται, είτε με Υπεύθυνη δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) του δικαιούχου, είτε με σχετικό τραπεζικό έγγραφο.

Ειδικά για τις πράξεις που ενισχύονται μέσω του άρθρου 14 του Καν. (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης πρέπει να ανέρχεται σε τουλάχιστον 25% των επιλέξιμων δαπανών, είτε μέσω ιδίων πόρων είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης και ειδικότερα μέσω εγκεκριμένου τραπεζικού δανεισμού (η έγκριση του δανείου προαπαιτείται της έκδοσης της απόφασης ένταξης της πράξης) και με μορφή που δεν ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης. Όταν γίνεται χρήση Υπεύθυνης Δήλωσης περί ιδίων πόρων, θα πρέπει να αναγράφεται ότι σε περίπτωση δανεισμού, που θα ανέρχεται στο ως άνω ποσοστό, το δάνειο θα πρέπει να είναι ελεύθερο από κάθε είδους κρατική ενίσχυση, συμπεριλαμβανομένων τυχόν εγγυήσεων ή επιδοτήσεων επιτοκίου, ή δανείου με ευνοϊκότερους όρους χορήγησης μέσω κάθε είδους χρηματοδοτικών εργαλείων.

Σε περίπτωση συνδικαιούχων σε τραπεζικούς λογαριασμούς, απαιτείται η Υπεύθυνη Δήλωση από όλους τους συνδικαιούχους ξεχωριστά, ότι σε περίπτωση ένταξης στο πρόγραμμα, όλο το ποσό του τραπεζικού λογαριασμού είναι στη διάθεση του υποψήφιου δικαιούχου.

Διευκρινίζεται ότι, κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να υποβάλλει πράξη με προϋπολογισμό στα ανώτατα όρια που τίθενται στην κάθε υποδράση, ωστόσο ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός προσδιορίζεται σύμφωνα με τη διαθεσιμότητα των πόρων της κάθε υποδράσης. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται, το σύνολο του υπερβάλλοντος κόστους, καλύπτεται αποκλειστικά με ιδιωτική συμμετοχή. Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση χρήσης του ΚΑΝ. 1407/2013, δεν μπορεί να υποβληθεί πρόταση με δημόσια δαπάνη άνω των 200.000 ευρώ.

Όλα τα τραπεζικά έγγραφα και λοιπά δικαιολογητικά πρέπει να έχουν ημερομηνία έκδοσης μεταγενέστερη της δημοσίευσης της Πρόσκλησης.

Σε περίπτωση υφιστάμενων νομικών προσώπων, απαιτούνται όλα τα ανωτέρω είτε από την εταιρεία, είτε από τα μέλη της εταιρείας με την πρόσθετη δέσμευση (Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου) ότι σε περίπτωση έγκρισης της πρότασης θα ακολουθήσει διαδικασία ισόποσης αύξησης Κεφαλαίου, πριν την απόφαση ένταξης.

Σε περίπτωση υπό ίδρυση νομικών προσώπων όλα τα παραπάνω εξετάζονται σε επίπεδο εταίρων.

Επισημαίνεται ότι επειδή η κάλυψη της Ιδιωτικής συμμετοχής αποτελεί βαθμολογούμενο κριτήριο, η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης βαθμολογείται με μηδέν (0).

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 27

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς σε Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) του υποψήφιου δικαιούχου.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 28

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς σε Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) του υποψήφιου δικαιούχου ή και φορολογική ενημερότητα.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 29:

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς σε Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986) του υποψήφιου δικαιούχου με θεώρηση γνησίου υπογραφής, σχετικά με ότι: ο δικαιούχος τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.

3. ΥΠΟΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

19.2.2 Ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους

Τίτλος Δράσης	Ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους		
Κωδικός Δράσης	19.2.2		
Τίτλος Υποδράσης	Ενίσχυση επενδύσεων στην μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής		
Κωδικός Υποδράσης	19.2.2.2		
Νομική βάση*	Άρθρο 17 Καν. ΕΕ 1305/2013 και 1407/2013		
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης / Υποδράσης			
<p>Μέσω της παρούσας δράσης δίνεται η δυνατότητα στήριξης επενδύσεων οι οποίες αφορούν μεταποιητικές επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων που υπάγονται στο Παράρτημα Ι της Συνθήκης, εκτός από τα προϊόντα αλιείας με αποτέλεσμα ΜΗ γεωργικό προϊόν. Οι δράσεις θα αφορούν ίδρυση, εκσυγχρονισμό ή και επέκταση μονάδων (όπως θα προβλεφθεί στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο) με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων, καθιστώντας τα πιο ελκυστικά στον καταναλωτή.</p> <p>Κατά την υλοποίησή τους, επιδιώκεται η ενσωμάτωση διαδικασιών καινοτομίας και χρήσης νέων τεχνολογιών, αλλά και διαδικασιών φιλικών προς το περιβάλλον. Επιπλέον δίνεται η δυνατότητα σε επιχειρήσεις της περιοχής παρέμβασης για εξοικονόμηση στην κατανάλωση ενέργειας με αντίστοιχη μείωση των εκπομπών ρύπων.</p> <p>Οι ενισχύσεις καλύπτουν δαπάνες για κτιριακές εγκαταστάσεις, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου, αγορά μηχανημάτων και εξοπλισμού, καθώς και γενικές δαπάνες.</p> <p>Κατά την εφαρμογή θα τηρηθούν οι όροι, οι τομείς ενίσχυσης, οι περιορισμοί και οι επιλέξιμες δαπάνες του θεσμικού πλαισίου που διέπει την εφαρμογή του Μέτρου 19 του ΠΑΑ 2014-2020, ενώ στην περίπτωση τυχόν διαφοροποιήσεων, θα τροποποιηθεί αντίστοιχα το τοπικό πρόγραμμα.</p> <p>Τα ποσοστά ενίσχυσης μπορεί να ανέλθουν μέχρι 75 % για πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις (Καν (ΕΕ) 1407/2013). Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) δεν είναι επιλέξιμος, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ (άρθρο 69§3γ του Καν. 1303/2013).</p>			
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται			
Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα.			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο υπομέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος

Συνολικός Προϋπολογισμός	470.666.66 €	8,44%	7,01%	
Δημόσια Δαπάνη	353.000,00 €	9,02%	6,99%	
Ιδιωτική Συμμετοχή	117.666,66 €	7,08%	7,08%	
Περιοχή Εφαρμογής				
Όλη η περιοχή παρέμβασης				
Εν δυνάμει δικαιούχοι				
Η στήριξη χορηγείται σε φυσικά ή Νομικά πρόσωπα τα οποία σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να συνιστούν πολύ μικρές ή μικρές επιχειρήσεις.				
Κριτήρια Επιλογής				
A.A	Κριτήρια	Βαρύτητα	Μοριοδότηση	Μέγιστη Βαθμ.
1	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	5%	100	5
	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		100	
	Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50	
	Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		0	
2	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	10%	100	10
	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών		100	
	Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών		60	
	Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις /εγκρίσεις / άδειες.		30	
3	Σύσταση Φορέα	5%	100	5
	Έχει συσταθεί ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης (εταιρεία, νομικό πρόσωπο κλπ) ή δεν απαιτείται σύσταση φορέα		100	
	Δεν έχει συσταθεί ο φορέας που απαιτείται		0	
4	Επαγγελματική εμπειρία (Προηγούμενη αποδεδειγμένη απασχόληση σε αντικείμενο σχετικό	5%	100	5

	με τη φύση της πρότασης)			
	(κάθε έτος επαγγελματικής εμπειρίας βαθμολογείται με 20 μονάδες - μέγιστο τα 5 έτη)		100	
5	Τίτλοι Σπουδών σχετικοί με τη φύση της πρότασης.	3%	100	3
	Τίτλος σπουδών ΑΕΙ / ΤΕΙ		100	
	Πτυχίο ΙΕΚ ή ΕΠΑΣ σχετικό με τη φύση της πρότασης ή επαγγελματική κατάρτιση τουλάχιστον 200 ωρών σχετική με το αντικείμενο της πρότασης		50	
	Καμία εκ των παραπάνω εκπαίδευση		0	
6	Πρώθηση γυναικείας επιχειρηματικότητας	2%	100	2
	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι γυναίκα (φυσικό πρόσωπο) ή εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολο τους είναι γυναίκες		100	
	Ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο και το μετοχικό/εταιρικό του κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% γυναίκες		50	
7	Πρώθηση επιχειρηματικότητας ανέργων	2%	100	2
	άνεργοι πάνω από 3 χρόνια		100	
	άνεργοι έως 3 χρόνια		50	
8	Πρώθηση νεανικής επιχειρηματικότητας	4%	100	4
	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι νέος ≤ 35 ετών (φυσικό πρόσωπο) ή εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολο τους νέοι ≤ 35 ετών		100	
	Ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο και το μετοχικό/εταιρικό του κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% νέοι ≤ 35 ετών		50	
9	Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	15%	100	15
	Ποσοστό ιδίων κεφαλαίων επί της ιδιωτικής συμμετοχής * 100%			
10	Είδος επιχείρησης (σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ)	1%	100	1
	Πολύ μικρές επιχειρήσεις		100	
	Μικρές επιχειρήσεις		50	

11	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	15%	100	15
	Συσχέτιση με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υποδράση		100	
	Συσχέτιση με το 70% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		70	
	Συσχέτιση με το 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		30	
	Συσχέτιση με ποσοστό μικρότερο του 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		0	
12	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (μονάδες μεταποίησης και βιοτεχνικές μονάδες)	10%	100	10
	Το προϊόν χαρακτηρίζεται ως καινοτόμο		100	
	Η παραγωγική διαδικασία στο σύνολό της χαρακτηρίζεται ως νέα ή προηγμένη, ή αφορά σε χρήση συστημάτων αυτοματισμού-ελέγχου-καταγραφής δεδομένων στην παραγωγική διαδικασία		75	
	Η συσκευασία και η παρουσίαση των προϊόντων είναι νέα ή προηγμένη ή γίνεται εισαγωγή μιας σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής για τη συγκεκριμένη επιχείρηση, το αποτέλεσμα της οποίας είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο παραγωγής της, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής της		50	
13	Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση – εγκατάσταση – εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος	2%	100	2
	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 20%		100	
	10% ≤ Ποσοστό < 20%		60	
	5% ≤ Ποσοστό < 10%		30	
14	Εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO 14.000, EMAS)	2%	100	2
	Ναι		100	

	Όχι		0	
15	Συσχέτιση της πρότασης με Έξυπνη Εξειδίκευση (RIS)	2%	100	2
	ΝΑΙ		100	
	ΌΧΙ		0	
16	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	5%	100	5
	$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 5$		100	
	$5 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 10$		60	
	$10 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 30$		30	
	$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} > 30$		0	
17	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	10%	100	10
	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου		50	
	Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου		50	
18	Αύξηση θέσεων απασχόλησης	2%	100	2
	Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η δημιουργία άνω των δύο (2) νέων θέσεων απασχόλησης σε Ε.Μ.Ε (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας).		100	
	Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η δημιουργία μίας έως 2 νέων θέσεων απασχόλησης σε Ε.Μ.Ε (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας).		60	
	Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η δημιουργία έως μίας (1) νέας θέσης απασχόλησης σε Ε.Μ.Ε (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας).		30	
	Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου δεν προβλέπεται δημιουργία θέσεων εργασίας		0	
	Σύνολο	100%		
	ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ			100
	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (30% ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ)			
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του τοπικού προγράμματος				
Η δράση βρίσκεται σε συνέργεια με τις όλες τις υποδράσεις των δράσεων «19.2.2 Ανάπτυξη/βελτίωση της				

επιχειρηματικότητα και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους» και «19.2.3 Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής» και κυρίως αυτές που αφορούν κυρίως τον τουρισμό (19.2.2.3 και 19.2.3.3), καθώς και τη δράση «19.2.7 Συνεργασία μεταξύ διαφορετικών παραγόντων καθώς εξυπηρετούν τους ίδιους στόχους και επιδιώκουν τα ίδια αποτελέσματα, δηλαδή την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και αύξηση της απασχόλησης των κατοίκων της περιοχής.

Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή

Η δράση παρουσιάζει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με όλες τις δράσεις επιχορήγησης που αφορούν την επιχειρηματικότητα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα Καινοτομία, καθώς και το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βορείου Αιγαίου για την περίοδο 2014-2020, καθώς και όλες τις δράσεις που στόχο έχουν την μείωση της ανεργίας και αύξηση της απασχόλησης, καθώς και με τον νέο αναπτυξιακό νόμο 4399/2016.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Πρόγραμμα Νεοφυούς επιχειρηματικότητας
- Πρόγραμμα Ενίσχυσης της απασχόλησης πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- Αναβάθμιση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξή τους σε νέες αγορές
- Επιχειρηματική επανεκκίνηση
- Νησιωτική τουριστική επιχειρηματικότητα
- Προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας

Τίτλος Δράσης	Ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους
Κωδικός Δράσης	19.2.2
Τίτλος Υποδράσης	Ενίσχυση επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής
Κωδικός Υποδράσης	19.2.2.3
Νομική Βάση*	Άρθρο 19 Καν. ΕΕ 1305/2013 και 1407/2013

Αναλυτική Περιγραφή Δράσης / Υποδράσης

Μέσω της παρούσας δράσης δίνεται η δυνατότητα:

A. ίδρυσης/δημιουργίας νέων και ανάπτυξης/εκσυγχρονισμού υφιστάμενων επιχειρήσεων τουριστικών καταλυμάτων, σύμφωνα με τα όσα ορίζει η ΚΥΑ 3885/02-12-2016 οι οποίες στεγάζονται σε παραδοσιακά ή διατηρητέα κτίρια. Ο εκσυγχρονισμός μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων σε παραδοσιακούς οικισμούς περιλαμβάνεται στην υποδράση. Δεν επιτρέπεται η ίδρυση/εκσυγχρονισμός κύριων Ξενοδοχειακών καταλυμάτων. Η ίδρυση/εκσυγχρονισμός καταλυμάτων αφορά ολόκληρη την περιοχή παρέμβασης. Από την ΔΕ Χίου επιλέξιμη περιοχή είναι μόνο ο οικισμός του Κάμπου.

B. Ίδρυσης/δημιουργίας νέων και ανάπτυξης/ εκσυγχρονισμού υφιστάμενων επιχειρήσεων εστίασης και αναψυχής εντός παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων, πχ παραδοσιακών καφενείων, υπηρεσιών τροφοδοσίας εκδηλώσεων για την ανάδειξη της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων και παραδοσιακής ταυτότητας, μέσω της διασύνδεσης του αγροδιατροφικού τομέα με τον τουριστικό, καθώς και για την ενίσχυση του εναλλακτικού εισοδήματος των κατοίκων της περιοχής παρέμβασης. Η ίδρυση/εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων εστίασης αφορά ολόκληρη την περιοχή παρέμβασης, εκτός από τη Δ.Ε Χίου.

Γ. Ίδρυσης / δημιουργίας και ανάπτυξης/εκσυγχρονισμού υφιστάμενων επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών με δραστηριότητες σχετικές με εναλλακτικές/ειδικές μορφές τουρισμού, την αναψυχή, την άθληση/σπορ για την εξυπηρέτηση του τουρισμού στις αγροτικές – νησιωτικές περιοχές με στόχο την ενδυνάμωση του τουριστικού δυναμικού και τη βελτίωση των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να στεγάζονται σε παραδοσιακά ή διατηρητέα κτίρια.

Όλες οι παραπάνω επιχειρήσεις θα στεγάζονται αποκλειστικά σε χαρακτηρισμένα παραδοσιακά ή διατηρητέα κτίρια.

Κατά την υλοποίησή τους, επιδιώκεται η ενσωμάτωση διαδικασιών καινοτομίας και χρήσης νέων τεχνολογιών, αλλά και διαδικασιών φιλικών προς το περιβάλλον. Επιπλέον δίνεται η δυνατότητα σε επιχειρήσεις της περιοχής παρέμβασης για δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας με αντίστοιχη μείωση των εκπομπών ρύπων.

Οι ενισχύσεις καλύπτουν δαπάνες για κτιριακές εγκαταστάσεις, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου, αγορά μηχανημάτων και εξοπλισμού, καθώς και γενικές δαπάνες.

Κατά την εφαρμογή θα τηρηθούν οι όροι, οι τομείς ενίσχυσης, οι περιορισμοί και οι επιλέξιμες δαπάνες του θεσμικού πλαισίου που διέπει την εφαρμογή του Μέτρου 19 του ΠΑΑ 2014-2020, ενώ στην περίπτωση τυχόν διαφοροποιήσεων, θα τροποποιηθεί αντίστοιχα το τοπικό πρόγραμμα.

Το ποσοστό ενίσχυσης των επενδυτικών σχεδίων ανέρχεται σε 65 % των επιλέξιμων δαπανών σε ΜΜΕ βάσει καν. ΕΕ 1407/2013 (de minimis). Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) δεν είναι επιλέξιμος, εκτός της περίπτωσης που

δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ (άρθρο 69§3γ του Καν. 1303/2013).

Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται

Βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής παρέμβασης και ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος.

Χρηματοδοτικά στοιχεία

	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο υπομέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος
Συνολικός Προϋπολογισμός	1.000.000,00 €	17,93%	14,90%
Δημόσια Δαπάνη	650.000,00 €	16,60%	12,87%
Ιδιωτική Συμμετοχή	350.000,00 €	21,06%	21,06%

Περιοχή Εφαρμογής

Όλη η περιοχή παρέμβασης.

Εν δυνάμει δικαιούχοι

Η στήριξη χορηγείται σε φυσικά ή Νομικά πρόσωπα τα οποία σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να συνιστούν πολύ μικρές ή μικρές επιχειρήσεις

Κριτήρια Επιλογής

A.A	Κριτήρια	Βαρύτητα	Μοριοδότηση	Μέγιστη Βαθμ.
1	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	5%	100	5
	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		100	
	Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50	
	Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		0	
2	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	10%	100	10
	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών		100	
	Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών		60	
	Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για		30	

	απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις / άδειες.			
3	Σύσταση Φορέα	5%	100	5
	Έχει συσταθεί ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης (εταιρεία, νομικό πρόσωπο κλπ) ή δεν απαιτείται σύσταση φορέα		100	
	Δεν έχει συσταθεί ο φορέας που απαιτείται		0	
4	Επαγγελματική εμπειρία (Προηγούμενη αποδεδειγμένη απασχόληση σε αντικείμενο σχετικό με τη φύση της πρότασης)	5%	100	5
	(κάθε έτος επαγγελματικής εμπειρίας βαθμολογείται με 20 μονάδες - μέγιστο τα 5 έτη)		100	
5	Τίτλοι Σπουδών σχετικοί με τη φύση της πρότασης	3%	100	3
	Τίτλος σπουδών ΑΕΙ / ΤΕΙ		100	
	Πτυχίο ΙΕΚ ή ΕΠΑΣ σχετικό με τη φύση της πρότασης ή επαγγελματική κατάρτιση τουλάχιστον 200 ωρών σχετική με το αντικείμενο της πρότασης		50	
	Καμία εκ των παραπάνω εκπαίδευση		0	
6	Πρώθηση γυναικείας επιχειρηματικότητας	6%	100	6
	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι γυναίκα (φυσικό πρόσωπο) ή εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολο τους είναι γυναίκες		100	
	Ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο και το μετοχικό/εταιρικό του κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% γυναίκες		50	
7	Πρώθηση επιχειρηματικότητας ανέργων	5%	100	5
	άνεργοι πάνω από 3 χρόνια		100	
	άνεργοι έως 3 χρόνια		50	
8	Πρώθηση νεανικής επιχειρηματικότητας	5%	100	5
	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι νέος ≤ 35 ετών (φυσικό πρόσωπο) ή εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολο τους νέοι ≤ 35 ετών		100	
	Ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο και το μετοχικό/εταιρικό του κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% νέοι ≤ 35 ετών		50	

9	Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	15%	100	15
	Ποσοστό ιδίων κεφαλαίων επί της ιδιωτικής συμμετοχής * 100%			
10	Είδος επιχείρησης (σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ)	3%	100	3
	Πολύ μικρές επιχειρήσεις		100	
	Μικρές επιχειρήσεις		50	
11	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	15%	100	15
	Συσχέτιση με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υποδράση		100	
	Συσχέτιση με το 70% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		70	
	Συσχέτιση με το 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		30	
	Συσχέτιση με ποσοστό μικρότερο του 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		0	
12	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (τουρισμός / υπηρεσίες)	6%	100	6
	Οργανωτική καινοτομία / καινοτομία στο προϊόν ή στην διαχείριση και λειτουργία		100	
13	Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων	2%	100	2
	Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων / προτύπων		100	
14	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	5%	100	5
	$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 5$		100	
	$5 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 10$		60	
	$10 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 30$		30	
	$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} > 30$		0	
15	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης	5%	100	5

	επένδυσης			
	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου		50	
	Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου		50	
16	Παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών / προϊόντων	5%	100	5
	Δυνατότητα παροχής συμπληρωματικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων σε σχέση με την κύρια δραστηριότητα (π.χ. κατάλυμα και παροχή δραστηριοτήτων εναλλακτικού τουρισμού)			
	Σύνολο	100%		
	ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ			100
	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (30% ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ)			
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του τοπικού προγράμματος				
<p>Η δράση βρίσκεται σε συνέργεια με τις όλες τις υποδράσεις των δράσεων «19.2.2 Ανάπτυξη/βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους» και «19.2.3 Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής» και κυρίως αυτές που αφορούν κυρίως τον τουρισμό (19.2.2.3 και 19.2.3.3), καθώς και τη δράση «19.2.7 Συνεργασία μεταξύ διαφορετικών παραγόντων καθώς εξυπηρετούν τους ίδιους στόχους και επιδιώκουν τα ίδια αποτελέσματα, δηλαδή την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και αύξηση της απασχόλησης των κατοίκων της περιοχής.</p>				
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή				
<p>Η δράση παρουσιάζει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με όλες τις δράσεις επιχορήγησης που αφορούν την επιχειρηματικότητα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα Καινοτομία, καθώς και το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βορείου Αιγαίου για την περίοδο 2014-2020, καθώς και όλες τις δράσεις που στόχο έχουν την μείωση της ανεργίας και αύξηση της απασχόλησης, καθώς και με τον νέο αναπτυξιακό νόμο 4399/2016.</p> <p>Ενδεικτικά αναφέρονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα Νεοφυούς επιχειρηματικότητας • Πρόγραμμα Ενίσχυσης της απασχόλησης πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης • Αναβάθμιση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξή τους σε νέες αγορές • Επιχειρηματική επανεκκίνηση • Νησιωτική τουριστική επιχειρηματικότητα • Προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας 				

Τίτλος Δράσης	Ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους		
Κωδικός Δράσης	19.2.2		
Τίτλος Υποδράσης	Ενίσχυση επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής		
Κωδικός Υποδράσης	19.2.2.4		
Νομική Βάση*	Άρθρο 19 Καν. ΕΕ 1305/2013 και 1407/2013		
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης / Υποδράσης			
<p>Μέσω της παρούσας δράσης δίνεται η δυνατότητα ίδρυσης / δημιουργίας νέων και ανάπτυξης/εκσυγχρονισμού υφιστάμενων μονάδων (βιοτεχνιών, χειροτεχνιών) παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α μεταποίηση. Ενδεικτικά αναφέρονται π.χ. αρτοποιεία, ζαχαροπλαστεία, βιοτεχνίες τροφίμων, για την ενίσχυση του εναλλακτικού εισοδήματος των κατοίκων της περιοχής παρέμβασης. Στον τομέα του εμπορίου ενισχύονται αποκλειστικά επενδύσεις που αφορούν την εμπορία αγροτικών προϊόντων.</p> <p>Κατά την υλοποίησή τους, επιδιώκεται η ενσωμάτωση διαδικασιών καινοτομίας και χρήσης νέων τεχνολογιών, αλλά και διαδικασιών φιλικών προς το περιβάλλον. Επιπλέον δίνεται η δυνατότητα σε επιχειρήσεις της περιοχής παρέμβασης για εξοικονόμηση στην κατανάλωση ενέργειας με αντίστοιχη μείωση των εκπομπών ρύπων.</p> <p>Οι ενισχύσεις καλύπτουν δαπάνες για κτιριακές εγκαταστάσεις, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου, αγορά μηχανημάτων και εξοπλισμού, καθώς και γενικές δαπάνες.</p> <p>Κατά την εφαρμογή θα τηρηθούν οι όροι, οι τομείς ενίσχυσης, οι περιορισμοί και οι επιλέξιμες δαπάνες του θεσμικού πλαισίου που διέπει την εφαρμογή του Μέτρου 19 του ΠΑΑ 2014-2020, ενώ στην περίπτωση τυχόν διαφοροποιήσεων, θα τροποποιηθεί αντίστοιχα το τοπικό πρόγραμμα.</p> <p>Το ποσοστό ενίσχυσης των επενδυτικών σχεδίων ανέρχεται σε 65%. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) δεν είναι επιλέξιμος, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ (άρθρο 69§3γ του Καν. 1303/2013).</p>			
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται			
Διαφοροποίηση και ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο υπομέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος
Συνολικός Προϋπολογισμός	538.461,54 €	9,65%	8,02%
Δημόσια Δαπάνη	350.000,00 €	8,94%	6,93%
Ιδιωτική Συμμετοχή	188.461,54 €	11,34%	11,34%
Περιοχή Εφαρμογής			

Όλη η περιοχή παρέμβασης				
Εν δυνάμει δικαιούχοι				
Φυσικά πρόσωπα ηλικίας κάτω των 35 ετών.				
Η στήριξη χορηγείται σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν νέοι (κάτω των 35 ετών) με ποσοστό τουλάχιστον 50% και η διαχείριση της επιχείρησης ασκείται αποκλειστικά από νέους.				
Κριτήρια Επιλογής				
A.A	Κριτήρια	Βαρύτητα	Μοριοδότηση	Μέγιστη Βαθμ.
1	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	5%	100	5
	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		100	
	Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50	
	Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		0	
2	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	10%	100	10
	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών		100	
	Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών		60	
	Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις / άδειες.		30	
3	Επαγγελματική εμπειρία (Προηγούμενη αποδεδειγμένη απασχόληση σε αντικείμενο σχετικό με τη φύση της πρότασης)	5%	100	5
	(κάθε έτος επαγγελματικής εμπειρίας βαθμολογείται με 20 μονάδες - μέγιστο τα 5 έτη)		100	
4	Τίτλοι Σπουδών σχετικοί με τη φύση της πρότασης.	3%	100	3
	Τίτλος σπουδών ΑΕΙ / ΤΕΙ		100	
	Πτυχίο ΙΕΚ ή ΕΠΑΣ σχετικό με τη φύση της πρότασης ή επαγγελματική κατάρτιση τουλάχιστον 200 ωρών σχετική με το αντικείμενο της πρότασης		50	

	Καμία εκ των παραπάνω εκπαίδευση		0	
5	Πρώθηση γυναικείας επιχειρηματικότητας	4%	100	4
	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι γυναίκα (φυσικό πρόσωπο) ή εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολο τους είναι γυναίκες		100	
	Ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο και το μετοχικό/εταιρικό του κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% γυναίκες		50	
6	Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	15%	100	15
	Ποσοστό ιδίων κεφαλαίων επί της ιδιωτικής συμμετοχής * 100%			
7	Είδος επιχείρησης (σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ)	1%	100	1
	Πολύ μικρές επιχειρήσεις		100	
	Μικρές επιχειρήσεις		50	
8	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	15%	100	15
	Συσχέτιση με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υποδράση		100	
	Συσχέτιση με το 70% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		70	
	Συσχέτιση με το 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		30	
	Συσχέτιση με ποσοστό μικρότερο του 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		0	
9	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών	8%	100	8
	Το προϊόν χαρακτηρίζεται ως καινοτόμο		100	
	Η παραγωγική διαδικασία στο σύνολό της χαρακτηρίζεται ως νέα ή προηγμένη, ή αφορά σε χρήση συστημάτων αυτοματισμού-ελέγχου-καταγραφής δεδομένων στην παραγωγική διαδικασία		75	
	Η συσκευασία και η παρουσίαση των προϊόντων είναι νέα ή προηγμένη ή γίνεται εισαγωγή μιας σημαντικά		50	

	βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής για τη συγκεκριμένη επιχείρηση, το αποτέλεσμα της οποίας είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο παραγωγής της, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής της			
10	Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων	3%	100	3
	Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων / προτύπων		100	
11	Προστασία περιβάλλοντος	5%	100	5
	Ποσοστό δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος μεγαλύτερο ή ίσο του 5%		100	
	Ποσοστό δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος μικρότερο του 5%		0	
12	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	5%	100	5
	$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 5$		100	
	$5 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 10$		60	
	$10 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 30$		30	
	$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} > 30$		0	
13	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	5%	100	5
	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου		50	
	Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου		50	
14	Αύξηση θέσεων απασχόλησης	7%	100	7
	Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η δημιουργία άνω των δύο (2) νέων θέσεων απασχόλησης σε Ε.Μ.Ε (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας).		100	
	Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η δημιουργία μίας έως 2 νέων θέσεων απασχόλησης σε Ε.Μ.Ε (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας).		60	
	Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η δημιουργία έως μίας (1) νέας θέσης απασχόλησης σε Ε.Μ.Ε (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας).		30	

	Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου δεν προβλέπεται δημιουργία θέσεων εργασίας		0	
15	Ο δικαιούχος είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότης ή εταιρικό σχήμα αγροτών	9%	100	9
	ΝΑΙ		100	
	ΌΧΙ		0	
	Σύνολο	100%		
	ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ			100
	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (30% ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ)			
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του τοπικού προγράμματος				
<p>Η δράση βρίσκεται σε συνέργεια με τις όλες τις υποδράσεις των δράσεων «19.2.2 Ανάπτυξη/βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους» και «19.2.3 Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής», καθώς και τη δράση «19.2.7 Συνεργασία μεταξύ διαφορετικών παραγόντων καθώς εξυπηρετούν τους ίδιους στόχους και επιδιώκουν τα ίδια αποτελέσματα, δηλαδή την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και αύξηση της απασχόλησης των κατοίκων της περιοχής.</p>				
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή				
<p>Η δράση παρουσιάζει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με όλες τις δράσεις επιχορήγησης που αφορούν την επιχειρηματικότητα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα Καινοτομία, καθώς και το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βορείου Αιγαίου για την περίοδο 2014-2020, καθώς και όλες τις δράσεις που στόχο έχουν την μείωση της ανεργίας και αύξηση της απασχόλησης, καθώς και με τον νέο αναπτυξιακό νόμο 4399/2016.</p> <p>Ενδεικτικά αναφέρονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα Νεοφυούς επιχειρηματικότητας • Πρόγραμμα Ενίσχυσης της απασχόλησης πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης • Αναβάθμιση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξή τους σε νέες αγορές • Επιχειρηματική επανεκκίνηση • Νησιωτική τουριστική επιχειρηματικότητα <p>Προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας</p>				

19.2.3 Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής

Τίτλος Δράσης	Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής		
Κωδικός Δράσης	19.2.3		
Τίτλος Υποδράσης	Οριζόντια εφαρμογή μεταποίησης, εμπορίας και/ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής		
Κωδικός Υποδράσης	19.2.3.1		
Νομική βάση*	Άρθρο 17 Καν. ΕΕ 1305/2013, Καν. ΕΕ 1305/2013, παράστημα II		
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης / Υποδράσης			
<p>Μέσω της παρούσας δράσης δίνεται η δυνατότητα στήριξης επενδύσεων οι οποίες αφορούν τη μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη των γεωργικών προϊόντων που υπάγονται στο παράρτημα I της Συνθήκης, εκτός από τα προϊόντα αλιείας, με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν. Οι δράσεις θα αφορούν ίδρυση, εκσυγχρονισμό ή και επέκταση μονάδων (όπως θα προβλεφθεί στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο) με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων, καθιστώντας τα πιο ελκυστικά στον καταναλωτή.</p> <p>Κατά την υλοποίησή τους, επιδιώκεται η ενσωμάτωση διαδικασιών καινοτομίας και χρήσης νέων τεχνολογιών, αλλά και διαδικασιών φιλικών προς το περιβάλλον. Επιπλέον δίνεται η δυνατότητα σε επιχειρήσεις της περιοχής παρέμβασης για εξοικονόμηση στην κατανάλωση ενέργειας με αντίστοιχη μείωση των εκπομπών ρύπων.</p> <p>Οι ενισχύσεις καλύπτουν δαπάνες για κτιριακές εγκαταστάσεις, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου, αγορά μηχανημάτων και εξοπλισμού, καθώς και γενικές δαπάνες.</p> <p>Κατά την εφαρμογή θα τηρηθούν οι όροι, οι τομείς ενίσχυσης, οι περιορισμοί και οι επιλέξιμες δαπάνες του θεσμικού πλαισίου που διέπει την εφαρμογή του Μέτρου 19 του ΠΑΑ 2014-2020, ενώ στην περίπτωση τυχόν διαφοροποιήσεων, θα τροποποιηθεί αντίστοιχα το τοπικό πρόγραμμα.</p> <p>Ο συνολικός προϋπολογισμός των ενισχυόμενων παρεμβάσεων μπορεί να ανέλθει μέχρι 600.000,00 € ενώ τα ποσοστά ενίσχυσης μπορεί να ανέλθουν μέχρι 75% . Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) δεν είναι επιλέξιμος, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ (άρθρο 69§3γ του Καν. 1303/2013).</p>			
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται			
Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα.			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο υπομέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος
Συνολικός Προϋπολογισμός	733.333,33 €	13,15%	10,93%

Δημόσια Δαπάνη	550.000,00 €	14,05%	10,89%	
Ιδιωτική Συμμετοχή	183.333,33 €	11,03%	11,03%	
Περιοχή Εφαρμογής				
Όλη η περιοχή παρέμβασης				
Εν δυνάμει δικαιούχοι				
Η στήριξη χορηγείται σε φυσικά ή Νομικά πρόσωπα τα οποία σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να συνιστούν πολύ μικρές ή μικρές επιχειρήσεις.				
Κριτήρια Επιλογής				
A.A	Κριτήρια	Βαρύτητα	Μοριοδότηση	Μέγιστη Βαθμ.
1	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	5%	100	5
	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		100	
	Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50	
	Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		0	
2	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	10%	100	10
	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών		100	
	Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών		60	
	Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις / άδειες.		30	
3	Σύσταση Φορέα	7%	100	7
	Έχει συσταθεί ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης (εταιρεία, νομικό πρόσωπο κλπ) ή δεν απαιτείται σύσταση φορέα		100	
	Δεν έχει συσταθεί ο φορέας που απαιτείται		0	
4	Επαγγελματική εμπειρία (Προηγούμενη αποδεδειγμένη απασχόληση σε αντικείμενο σχετικό με τη φύση της πρότασης)	5%	100	5

	(κάθε έτος επαγγελματικής εμπειρίας βαθμολογείται με 20 μονάδες - μέγιστο τα 5 έτη)		100	
5	Τίτλοι Σπουδών σχετικοί με τη φύση της πρότασης.	3%	100	3
	Τίτλος σπουδών ΑΕΙ / ΤΕΙ		100	
	Πτυχίο ΙΕΚ ή ΕΠΑΣ σχετικό με τη φύση της πρότασης ή επαγγελματική κατάρτιση τουλάχιστον 200 ωρών σχετική με το αντικείμενο της πρότασης		50	
	Καμία εκ των παραπάνω εκπαίδευση		0	
6	Προώθηση γυναικείας επιχειρηματικότητας	1%	100	1
	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι γυναίκα (φυσικό πρόσωπο) ή εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολο τους είναι γυναίκες		100	
	Ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο και το μετοχικό/εταιρικό του κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% γυναίκες		50	
7	Προώθηση νεανικής επιχειρηματικότητας	4%	100	4
	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι νέος ≤ 35 ετών (φυσικό πρόσωπο) ή εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολο τους νέοι ≤ 35 ετών		100	
	Ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο και το μετοχικό/εταιρικό του κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% νέοι ≤ 35 ετών		50	
8	Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	15%	100	15
	Ποσοστό ιδίων κεφαλαίων επί της ιδιωτικής συμμετοχής * 100%			
9	Είδος επιχείρησης (σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ)	1%	100	1
	Πολύ μικρές επιχειρήσεις		100	
	Μικρές επιχειρήσεις		50	
10	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	15%	100	15
	Συσχέτιση με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υποδράση		100	

	Συσχέτιση με το 70% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		70	
	Συσχέτιση με το 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		30	
	Συσχέτιση με ποσοστό μικρότερο του 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		0	
11	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (μονάδες μεταποίησης και βιοτεχνικές μονάδες)	14%	100	14
	Το προϊόν χαρακτηρίζεται ως καινοτόμο		100	
	Η παραγωγική διαδικασία στο σύνολό της χαρακτηρίζεται ως νέα ή προηγμένη, ή αφορά σε χρήση συστημάτων αυτοματισμού-ελέγχου-καταγραφής δεδομένων στην παραγωγική διαδικασία		75	
	Η συσκευασία και η παρουσίαση των προϊόντων είναι νέα ή προηγμένη ή γίνεται εισαγωγή μιας σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής για τη συγκεκριμένη επιχείρηση, το αποτέλεσμα της οποίας είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο παραγωγής της, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής της		50	
12	Παραγωγή προϊόντων ποιότητας βάσει προτύπου (Βιολογικά κλπ)	2%	100	2
	Παραγωγή σε ποσοστό >30%		100	
	10%<Παραγωγή σε ποσοστό <30%		60	
	Παραγωγή σε ποσοστό <10%		30	
13	Εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης(π.χ. ISO 14.000, EMAS)	2%	100	2
	Ναι		100	
	Όχι		0	
14	Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση – εγκατάσταση – εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος	1%	100	1
	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 20%		100	
	10% ≤ Ποσοστό < 20%		60	

	5% ≤ Ποσοστό < 10%		30	
15	Εξασφάλιση πρώτων υλών	1%	100	1
	Ποσοστό επί του συνόλου της ποσότητας πρώτης ύλης που ο φορέας έχει εξασφαλίσει από ίδια παραγωγή			
16	Συσχέτιση της πρότασης με Έξυπνη Εξειδίκευση (RIS)	2%	100	2
	ΝΑΙ		100	
	ΌΧΙ		0	
17	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	5%	100	5
	$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 5$		100	
	$5 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 10$		60	
	$10 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 30$		30	
	$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} > 30$		0	
18	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	5%	100	5
	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου		50	
	Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου		50	
19	Αύξηση θέσεων απασχόλησης	2%	100	2
	Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η δημιουργία άνω των δύο (2) νέων θέσεων απασχόλησης σε Ε.Μ.Ε (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας).		100	
	Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η δημιουργία μίας έως 2 νέων θέσεων απασχόλησης σε Ε.Μ.Ε (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας).		60	
	Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η δημιουργία έως μίας (1) νέας θέσης απασχόλησης σε Ε.Μ.Ε (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας).		30	
	Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου δεν προβλέπεται δημιουργία θέσεων εργασίας		0	
	Σύνολο	100%		

	ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ			100
	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (30% ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ)			
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του τοπικού προγράμματος				
<p>Η δράση βρίσκεται σε συνέργεια με τις όλες τις υποδράσεις των δράσεων «19.2.2 Ανάπτυξη/βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους» και «19.2.3 Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής» και κυρίως αυτές που αφορούν κυρίως τον τουρισμό (19.2.2.3 και 19.2.3.3), καθώς και τη δράση «19.2.7 Συνεργασία μεταξύ διαφορετικών παραγόντων καθώς εξυπηρετούν τους ίδιους στόχους και επιδιώκουν τα ίδια αποτελέσματα, δηλαδή την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και αύξηση της απασχόλησης των κατοίκων της περιοχής.</p>				
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή				
<p>Η δράση παρουσιάζει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με όλες τις δράσεις επιχορήγησης που αφορούν την επιχειρηματικότητα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα Καινοτομία, καθώς και το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βορείου Αιγαίου για την περίοδο 2014-2020, καθώς και όλες τις δράσεις που στόχο έχουν την μείωση της ανεργίας και αύξηση της απασχόλησης, καθώς και με τον νέο αναπτυξιακό νόμο 4399/2016.</p> <p>Ενδεικτικά αναφέρονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα Νεοφυούς επιχειρηματικότητας • Πρόγραμμα Ενίσχυσης της απασχόλησης πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης • Αναβάθμιση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξή τους σε νέες αγορές • Επιχειρηματική επανεκκίνηση • Νησιωτική τουριστική επιχειρηματικότητα <p>Προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας</p>				

Τίτλος Δράσης	Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής
Κωδικός Δράσης	19.2.3
Τίτλος Υποδράσης	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής
Κωδικός Υποδράσης	19.2.3.3
Νομική βάση*	Άρθρο 19 Καν. ΕΕ 1305/2013 & Άρθρο 14 ή 22 Καν. ΕΕ 651/14
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης / Υποδράσης	
<p>Μέσω της παρούσας δράσης δίνεται η δυνατότητα:</p> <p>Α. ίδρυσης/δημιουργίας νέων και ανάπτυξης/εκσυγχρονισμού υφιστάμενων επιχειρήσεων τουριστικών καταλυμάτων, σύμφωνα με τα όσα ορίζει η ΚΥΑ 3885/02-12-2016. Δεν επιτρέπεται η ίδρυση/εκσυγχρονισμός κύριων Ξενοδοχειακών καταλυμάτων. Η ίδρυση/εκσυγχρονισμός καταλυμάτων αφορά ολόκληρη την περιοχή παρέμβασης. Από την ΔΕ Χίου επιλέξιμη περιοχή είναι μόνο ο οικισμός του Κάμπου.</p> <p>Β. Ίδρυσης/δημιουργίας νέων και ανάπτυξης/εκσυγχρονισμού υφιστάμενων επιχειρήσεων εστίασης και αναψυχής, πχ παραδοσιακών καφενείων, υπηρεσιών τροφοδοσίας εκδηλώσεων για την ανάδειξη της προστιθέμενης αξίας προϊόντων και παραδοσιακής ταυτότητας, μέσω της διασύνδεσης του αγροδιατροφικού τομέα με τον τουριστικό, καθώς και για την ενίσχυση του εναλλακτικού εισοδήματος των κατοίκων της περιοχής παρέμβασης. Η ίδρυση/εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων εστίασης αφορά ολόκληρη την περιοχή παρέμβασης, εκτός από τη Δ.Ε Χίου.</p> <p>Γ. Ίδρυσης / δημιουργίας και ανάπτυξης/εκσυγχρονισμού υφιστάμενων επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών με δραστηριότητες σχετικές με εναλλακτικές/ειδικές μορφές τουρισμού, την αναψυχή, την άθληση/σπορ για την εξυπηρέτηση του τουρισμού στις αγροτικές – νησιωτικές περιοχές με στόχο την ενδυνάμωση του τουριστικού δυναμικού και τη βελτίωση των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών.</p> <p>Κατά την υλοποίησή τους, επιδιώκεται η ενσωμάτωση διαδικασιών καινοτομίας και χρήσης νέων τεχνολογιών, αλλά και διαδικασιών φιλικών προς το περιβάλλον. Επιπλέον δίνεται η δυνατότητα σε επιχειρήσεις της περιοχής παρέμβασης για δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας με αντίστοιχη μείωση των εκπομπών ρύπων.</p> <p>Οι ενισχύσεις καλύπτουν δαπάνες για κτιριακές εγκαταστάσεις, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου, αγορά μηχανημάτων και εξοπλισμού, καθώς και γενικές δαπάνες.</p> <p>Κατά την εφαρμογή θα τηρηθούν οι όροι, οι τομείς ενίσχυσης, οι περιορισμοί και οι επιλέξιμες δαπάνες του θεσμικού πλαισίου που διέπει την εφαρμογή του Μέτρου 19 του ΠΑΑ 2014-2020, ενώ στην περίπτωση τυχόν διαφοροποιήσεων, θα τροποποιηθεί αντίστοιχα το τοπικό πρόγραμμα.</p> <p><u>Σε περίπτωση χρήσης του αρ. 14 του Καν. Ε.Ε. 651/2014:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>η ενισχυόμενη πράξη θα πρέπει να αφορά «αρχική επένδυση» σύμφωνα με τον σχετικό ορισμό στον Πίνακα εξήγησης όρων και συντμήσεων της πρόσκλησης</u> • <u>δεν είναι επιλέξιμες οι ενισχύσεις για παραγωγή ενέργειας και επομένως ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.</u> 	

Ο συνολικός προϋπολογισμός των ενισχυόμενων παρεμβάσεων μπορεί να ανέλθει μέχρι 600.000,00 με ποσοστό ενίσχυσης 55% βάση του άρθρου 14 του Καν. 651/2014 για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις. Για μη εισηγμένες μικρές & πολύ μικρές επιχειρήσεις που λειτουργούν έως 5 έτη χωρίς διανομή κερδών βάση του άρθρου 22 του Καν. 651/2014 το ποσοστό ενίσχυσης μπορεί να φτάσει έως 65% και ο προϋπολογισμός μπορεί να ανέλθει έως 600.000,00 ευρώ. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) δεν είναι επιλέξιμος, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ (άρθρο 69§3γ του Καν. 1303/2013).

Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται

Βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής παρέμβασης και ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος.

Χρηματοδοτικά στοιχεία

	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο υπομέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος
Συνολικός Προϋπολογισμός	1.000.000,00 €	17,93%	14,90%
Δημόσια Δαπάνη	600.000,00 €	15,33%	11,88%
Ιδιωτική Συμμετοχή	400.000,00 €	24,07%	24,07%

Περιοχή Εφαρμογής

Όλη η περιοχή παρέμβασης.

Εν δυνάμει δικαιούχοι

Η στήριξη χορηγείται σε φυσικά ή Νομικά πρόσωπα τα οποία σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να συνιστούν πολύ μικρές ή μικρές επιχειρήσεις.

Κριτήρια Επιλογής

A.A	Κριτήρια	Βαρύτητα	Μοριοδότηση	Μέγιστη Βαθμ.
1	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	5%	100	5
	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		100	
	Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50	
	Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		0	
2	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	10%	100	10
	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων		100	

	γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών			
	Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών		60	
	Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις / άδειες.		30	
3	Σύσταση Φορέα	5%	100	5
	Έχει συσταθεί ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης (εταιρεία, νομικό πρόσωπο κλπ) ή δεν απαιτείται σύσταση φορέα		100	
	Δεν έχει συσταθεί ο φορέας που απαιτείται		0	
4	Επαγγελματική εμπειρία (Προηγούμενη αποδεδειγμένη απασχόληση σε αντικείμενο σχετικό με τη φύση της πρότασης)	5%	100	5
	(κάθε έτος επαγγελματικής εμπειρίας βαθμολογείται με 20 μονάδες - μέγιστο τα 5 έτη)		100	
5	Τίτλοι Σπουδών σχετικοί με τη φύση της πρότασης.	3%	100	3
	Τίτλος σπουδών ΑΕΙ / ΤΕΙ		100	
	Πτυχίο ΙΕΚ ή ΕΠΑΣ σχετικό με τη φύση της πρότασης ή επαγγελματική κατάρτιση τουλάχιστον 200 ωρών σχετική με το αντικείμενο της πρότασης		50	
	Καμία εκ των παραπάνω εκπαίδευση		0	
6	Προώθηση γυναικείας επιχειρηματικότητας	3%	100	3
	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι γυναίκα (φυσικό πρόσωπο) ή εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολο τους είναι γυναίκες		100	
	Ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο και το μετοχικό/εταιρικό του κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% γυναίκες		50	
7	Προώθηση επιχειρηματικότητας ανέργων	5%	100	5
	άνεργοι πάνω από 3 χρόνια		100	
	άνεργοι έως 3 χρόνια		50	
8	Προώθηση νεανικής επιχειρηματικότητας	5%	100	5
	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι νέος ≤ 35 ετών (φυσικό πρόσωπο) ή εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας		100	

	είναι στο σύνολο τους νέοι ≤ 35 ετών			
	Ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο και το μετοχικό/εταιρικό του κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% νέοι ≤ 35 ετών		50	
9	Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	15%	100	15
	Ποσοστό ιδίων κεφαλαίων επί της ιδιωτικής συμμετοχής * 100%			
10	Είδος επιχείρησης (σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ)	1%	100	1
	Πολύ μικρές επιχειρήσεις		100	
	Μικρές επιχειρήσεις		50	
11	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	15%	100	15
	Συσχέτιση με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υποδράση		100	
	Συσχέτιση με το 70% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		70	
	Συσχέτιση με το 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		30	
	Συσχέτιση με ποσοστό μικρότερο του 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		0	
12	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (τουρισμός / υπηρεσίες)	11%	100	11
	Οργανωτική καινοτομία / καινοτομία στο προϊόν ή στην διαχείριση και λειτουργία		100	
13	Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων	2%	100	2
	Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων / προτύπων		100	
14	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	5%	100	5
	$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 5$		100	
	$5 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 10$		60	

	10 < 100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 30		30	
	100*(αιτούμενο -εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο > 30		0	
15	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	5%	100	5
	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου		50	
	Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου		50	
16	Παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών / προϊόντων	5%	100	5
	Δυνατότητα παροχής συμπληρωματικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων σε σχέση με την κύρια δραστηριότητα (π.χ. κατάλυμα και παροχή δραστηριοτήτων εναλλακτικού τουρισμού)			
	Σύνολο	100%		
	ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ			100
	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (30% ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ)			

Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του τοπικού προγράμματος

Η δράση βρίσκεται σε συνέργεια με τις όλες τις υποδράσεις των δράσεων «19.2.2 Ανάπτυξη/βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους» και «19.2.3 Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής» και κυρίως αυτές που αφορούν κυρίως τον τουρισμό (19.2.2.3 και 19.2.3.3), καθώς και τη δράση «19.2.7 Συνεργασία μεταξύ διαφορετικών παραγόντων καθώς εξυπηρετούν τους ίδιους στόχους και επιδιώκουν τα ίδια αποτελέσματα, δηλαδή την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και αύξηση της απασχόλησης των κατοίκων της περιοχής.

Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή

Η δράση παρουσιάζει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με όλες τις δράσεις επιχορήγησης που αφορούν την επιχειρηματικότητα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα Καινοτομία, καθώς και το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βορείου Αιγαίου για την περίοδο 2014-2020, καθώς και όλες τις δράσεις που στόχο έχουν την μείωση της ανεργίας και αύξηση της απασχόλησης, καθώς και με τον νέο αναπτυξιακό νόμο 4399/2016.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Πρόγραμμα Νεοφυούς επιχειρηματικότητας
- Πρόγραμμα Ενίσχυσης της απασχόλησης πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- Αναβάθμιση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξή τους σε νέες αγορές
- Επιχειρηματική επανεκκίνηση
- Νησιωτική τουριστική επιχειρηματικότητα
- Προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας

Τίτλος Δράσης	Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής
Κωδικός Δράσης	19.2.3
Τίτλος Υποδράσης	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1 ^η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής
Κωδικός Υποδράσης	19.2.3.4
Νομική βάση*	Άρθρο 19 Καν. ΕΕ 1305/2013 & Άρθρο 14 ή 22 Καν. ΕΕ 651/14

Αναλυτική Περιγραφή Δράσης / Υποδράσης

Μέσω της παρούσας δράσης δίνεται η δυνατότητα ίδρυσης / δημιουργίας νέων και ανάπτυξης/εκσυγχρονισμού υφιστάμενων μονάδων (βιοτεχνιών, χειροτεχνιών) παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α μεταποίηση. Ενδεικτικά αναφέρονται π.χ.

αρτοποιεία, ζαχαροπλαστεία, βιοτεχνίες τροφίμων, για την ενίσχυση του εναλλακτικού εισοδήματος των κατοίκων της περιοχής παρέμβασης. Αναφορικά με τον τομέα του εμπορίου είναι επιλέξιμες πράξεις ίδρυσης ή και εκσυγχρονισμού επιχειρήσεων οι οποίες δραστηριοποιούνται μονάχα στην πώληση τοπικών προϊόντων ή πώληση αγροτικών προϊόντων πχ. Ζωοτροφές.

Κατά την υλοποίησή τους, επιδιώκεται η ενσωμάτωση διαδικασιών καινοτομίας και χρήσης νέων τεχνολογιών, αλλά και διαδικασιών φιλικών προς το περιβάλλον. Επιπλέον δίνεται η δυνατότητα σε επιχειρήσεις της περιοχής παρέμβασης για εξοικονόμηση στην κατανάλωση ενέργειας με αντίστοιχη μείωση των εκπομπών ρύπων.

Οι ενισχύσεις καλύπτουν δαπάνες για κτιριακές εγκαταστάσεις, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου, αγορά μηχανημάτων και εξοπλισμού, καθώς και γενικές δαπάνες.

Κατά την εφαρμογή θα τηρηθούν οι όροι, οι τομείς ενίσχυσης, οι περιορισμοί και οι επιλέξιμες δαπάνες του θεσμικού πλαισίου που διέπει την εφαρμογή του Μέτρου 19 του ΠΑΑ 2014-2020, ενώ στην περίπτωση τυχόν διαφοροποιήσεων, θα τροποποιηθεί αντίστοιχα το τοπικό πρόγραμμα.

Σε περίπτωση χρήσης του αρ. 14 του Καν. Ε.Ε. 651/2014:

- **η ενισχυόμενη πράξη θα πρέπει να αφορά «αρχική επένδυση» σύμφωνα με τον σχετικό ορισμό στον Πίνακα επεξήγησης όρων και συντμήσεων της πρόσκλησης**
- **δεν είναι επιλέξιμες οι ενισχύσεις για παραγωγή ενέργειας και επομένως ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.**

Ο συνολικός προϋπολογισμός των ενισχυόμενων παρεμβάσεων μπορεί να ανέλθει μέχρι 600.000,00 με ποσοστό ενίσχυσης 55% βάση του άρθρου 14 του Καν. 651/2014 για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις. Για μη εισηγμένες μικρές & πολύ μικρές επιχειρήσεις που λειτουργούν έως 5 έτη χωρίς διανομή κερδών βάση του άρθρου 22 του Καν. 651/2014 το ποσοστό ενίσχυσης μπορεί να φτάσει έως 65% και ο προϋπολογισμός μπορεί να ανέλθει έως 600.000,00 ευρώ.

Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) δεν είναι επιλέξιμος, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ (άρθρο 69§3γ του Καν. 1303/2013).

Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται

Χρηματοδοτικά στοιχεία				
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο υπομέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος	
Συνολικός Προϋπολογισμός	500.000,00 €	8,97%	7,45%	
Δημόσια Δαπάνη	300.000,00 €	7,66%	5,94%	
Ιδιωτική Συμμετοχή	200.000,00 €	12,03%	12,03%	
Περιοχή Εφαρμογής				
Όλη η περιοχή παρέμβασης				
Εν δυνάμει δικαιούχοι				
Η στήριξη χορηγείται σε φυσικά ή Νομικά πρόσωπα τα οποία σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να συνιστούν πολύ μικρές ή μικρές επιχειρήσεις.				
Κριτήρια Επιλογής				
A.A	Κριτήρια	Βαρύτητα	Μοριοδότηση	Τιμή Βάσης
1	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	5%	100	5
	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		100	
	Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50	
	Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		0	
2	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	10%	100	10
	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών		100	
	Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών		60	
	Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις / άδειες.		30	
3	Σύσταση Φορέα	5%	100	5

	Έχει συσταθεί ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης (εταιρεία, νομικό πρόσωπο κλπ) ή δεν απαιτείται σύσταση φορέα		100	
	Δεν έχει συσταθεί ο φορέας που απαιτείται		0	
4	Επαγγελματική εμπειρία (Προηγούμενη αποδεδειγμένη απασχόληση σε αντικείμενο σχετικό με τη φύση της πρότασης)	5%	100	5
	(κάθε έτος επαγγελματικής εμπειρίας βαθμολογείται με 20 μονάδες - μέγιστο τα 5 έτη)		100	
5	Τίτλοι Σπουδών σχετικοί με τη φύση της πρότασης.	3%	100	3
	Τίτλος σπουδών ΑΕΙ / ΤΕΙ		100	
	Πτυχίο ΙΕΚ ή ΕΠΑΣ σχετικό με τη φύση της πρότασης ή επαγγελματική κατάρτιση τουλάχιστον 200 ωρών σχετική με το αντικείμενο της πρότασης		50	
	Καμία εκ των παραπάνω εκπαίδευση		0	
6	Πρώθηση γυναικείας επιχειρηματικότητας	1%	100	1
	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι γυναίκα (φυσικό πρόσωπο) ή εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολο τους είναι γυναίκες		100	
	Ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο και το μετοχικό/εταιρικό του κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% γυναίκες		50	
7	Πρώθηση επιχειρηματικότητας ανέργων	4%	100	4
	άνεργοι πάνω από 3 χρόνια		100	
	άνεργοι έως 3 χρόνια		50	
8	Πρώθηση νεανικής επιχειρηματικότητας	4%	100	4
	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι νέος ≤ 35 ετών (φυσικό πρόσωπο) ή εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολο τους νέοι ≤ 35 ετών		100	
	Ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο και το μετοχικό/εταιρικό του κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% νέοι ≤ 35 ετών		50	
9	Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	15%	100	15
	Ποσοστό ιδίων κεφαλαίων επί της ιδιωτικής συμμετοχής			

	* 100%			
10	Είδος επιχείρησης (σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ)	1%	100	1
	Πολύ μικρές επιχειρήσεις		100	
	Μικρές επιχειρήσεις		50	
11	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	15%	100	15
	Συσχέτιση με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υποδράση		100	
	Συσχέτιση με το 70% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		70	
	Συσχέτιση με το 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		30	
	Συσχέτιση με ποσοστό μικρότερο του 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		0	
12	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (μονάδες μεταποίησης και βιοτεχνικές μονάδες)	10%	100	10
	Το προϊόν χαρακτηρίζεται ως καινοτόμο		100	
	Η παραγωγική διαδικασία στο σύνολό της χαρακτηρίζεται ως νέα ή προηγμένη, ή αφορά σε χρήση συστημάτων αυτοματισμού-ελέγχου-καταγραφής δεδομένων στην παραγωγική διαδικασία		75	
	Η συσκευασία και η παρουσίαση των προϊόντων είναι νέα ή προηγμένη ή γίνεται εισαγωγή μιας σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής για τη συγκεκριμένη επιχείρηση, το αποτέλεσμα της οποίας είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο παραγωγής της, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής της		50	
13	Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων	2%	100	2
	Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων / προτύπων		100	
14	Προστασία περιβάλλοντος	5%	100	5

	Ποσοστό δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος μεγαλύτερο ή ίσο του 5%		100	
	Ποσοστό δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος μικρότερο του 5%		0	
15	Συμβατότητα με την Τοπική Αρχιτεκτονική	5%	100	5
	Διατηρητέο ή παραδοσιακό κτίριο		100	
	Παραδοσιακός οικισμός		50	
16	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	5%	100	5
	$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 5$		100	
	$5 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 10$		60	
	$10 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 30$		30	
	$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} > 30$		0	
17	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	5%	100	5
	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου		50	
	Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου		50	
	Σύνολο	100%		
	ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ			100
	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (30% ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ)			

Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του τοπικού προγράμματος

Η δράση βρίσκεται σε συνέργεια με τις όλες τις υποδράσεις των δράσεων «19.2.2 Ανάπτυξη/βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους» και «19.2.3 Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής» και κυρίως αυτές που αφορούν κυρίως τον τουρισμό (19.2.2.3 και 19.2.3.3), καθώς και τη δράση «19.2.7 Συνεργασία μεταξύ διαφορετικών παραγόντων καθώς εξυπηρετούν τους ίδιους στόχους και επιδιώκουν τα ίδια αποτελέσματα, δηλαδή την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και αύξηση της απασχόλησης των κατοίκων της περιοχής.

Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή

Η δράση παρουσιάζει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με όλες τις δράσεις επιχορήγησης που αφορούν την επιχειρηματικότητα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα Καινοτομία, καθώς και το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βορείου Αιγαίου για την περίοδο 2014-2020, καθώς και όλες τις δράσεις που στόχο έχουν την μείωση της ανεργίας και αύξηση της απασχόλησης, καθώς και με τον νέο

αναπτυξιακό νόμο 4399/2016.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Πρόγραμμα Νεοφυούς επιχειρηματικότητας
- Πρόγραμμα Ενίσχυσης της απασχόλησης πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- Αναβάθμιση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξή τους σε νέες αγορές
- Επιχειρηματική επανεκκίνηση
- Νησιωτική τουριστική επιχειρηματικότητα
- Προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας

Τίτλος Δράσης	Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής
Κωδικός Δράσης	19.2.3
Τίτλος Υποδράσης	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα κλπ) με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής
Κωδικός Υποδράσης	19.2.3.5
Νομική βάση*	Άρθρο 19 Καν. ΕΕ 1305/2013 & Άρθρο 14 ή 22 Καν. ΕΕ 651/14

Αναλυτική Περιγραφή Δράσης / Υποδράσης

Η παρούσα δράση αφορά την ίδρυση, δημιουργία νέων ή/και ανάπτυξη εκσυγχρονισμού υφιστάμενων επιχειρήσεων στον τριτογενή τομέα της οικονομίας και συγκεκριμένα, επιχειρήσεις – δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, που εξυπηρετούν την τοπική οικονομία και τον αγροτικό – νησιωτικό πληθυσμό. Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά αναφέρονται: παιδικοί σταθμοί, αθλητικές δραστηριότητες κ.α.

Αναφορικά με την Δημοτική Ενότητα Χίου επιλέξιμοι θα είναι δικαιούχοι, νέοι επιστήμονες (πτυχιούχοι) κάτω των 35 ετών ή νομικό πρόσωπο του οποίου το μετοχικό/εταιρικό κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% νέοι ≤ 35 ετών.

Κατά την υλοποίησή τους, επιδιώκεται η ενσωμάτωση διαδικασιών καινοτομίας και χρήσης νέων τεχνολογιών, αλλά και διαδικασιών φιλικών προς το περιβάλλον. Επιπλέον δίνεται η δυνατότητα σε επιχειρήσεις της περιοχής παρέμβασης για δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας με αντίστοιχη μείωση των εκπομπών ρύπων.

Οι ενισχύσεις καλύπτουν δαπάνες για κτιριακές εγκαταστάσεις, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου, αγορά μηχανημάτων και εξοπλισμού, καθώς και γενικές δαπάνες.

Κατά την εφαρμογή θα τηρηθούν οι όροι, οι τομείς ενίσχυσης, οι περιορισμοί και οι επιλέξιμες δαπάνες του θεσμικού πλαισίου που διέπει την εφαρμογή του Μέτρου 19 του ΠΑΑ 2014-2020, ενώ στην περίπτωση τυχόν διαφοροποιήσεων, θα τροποποιηθεί αντίστοιχα το τοπικό πρόγραμμα.

Σε περίπτωση χρήσης του αρ. 14 του Καν. Ε.Ε. 651/2014:

- **η ενισχυόμενη πράξη θα πρέπει να αφορά «αρχική επένδυση» σύμφωνα με τον σχετικό ορισμό στον Πίνακα επεξήγησης όρων και συντμήσεων της πρόσκλησης**
- **δεν είναι επιλέξιμες οι ενισχύσεις για παραγωγή ενέργειας και επομένως ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.**

Ο συνολικός προϋπολογισμός των ενισχυόμενων παρεμβάσεων μπορεί να ανέλθει μέχρι 600.000,00 με ποσοστό ενίσχυσης 55% βάση του άρθρου 14 του Καν. 651/2014 για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις. Για μη εισηγμένες μικρές & πολύ μικρές επιχειρήσεις που λειτουργούν έως 5 έτη χωρίς διανομή κερδών βάση του άρθρου 22 του Καν. 651/2014 το ποσοστό ενίσχυσης μπορεί να φτάσει έως 65% και ο προϋπολογισμός μπορεί να ανέλθει έως 600.000,00 ευρώ. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) δεν είναι επιλέξιμος, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ (άρθρο 69§3γ του Καν. 1303/2013).

Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται

Διαφοροποίηση και ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας

Χρηματοδοτικά στοιχεία				
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο υπομέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος	
Συνολικός Προϋπολογισμός	500.000,00 €	8.97%	7.45%	
Δημόσια Δαπάνη	300.000,00 €	7,66%	5,94%	
Ιδιωτική Συμμετοχή	200.000,00 €	23.03%	12.03%	
Περιοχή Εφαρμογής				
Όλη η περιοχή παρέμβασης. Αναφορικά με την Δημοτική Ενότητα Χίου επιλέξιμοι θα είναι δικαιούχοι, νέοι επιστήμονες (πτυχιούχοι) κάτω των 35 ετών ή νομικό πρόσωπο του οποίου το μετοχικό/εταιρικό κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% νέοι ≤ 35 ετών.				
Εν δυνάμει δικαιούχοι				
Η στήριξη χορηγείται σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, καθώς και φυσικά πρόσωπα. Αναφορικά με την Δημοτική Ενότητα Χίου επιλέξιμοι θα είναι δικαιούχοι, νέοι επιστήμονες (πτυχιούχοι) κάτω των 35 ετών ή νομικό πρόσωπο του οποίου το μετοχικό/εταιρικό κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% νέοι ≤ 35 ετών. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να αποτελούν πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.				
Κριτήρια Επιλογής				
A.A	Κριτήρια	Βαρύτητα	Μοριοδότηση	Μέγιστη Βαθμ.
1	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	5%	100	5
	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		100	
	Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50	
	Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		0	
2	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	10%	100	10
	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών		100	
	Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών		60	
	Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις / άδειες.		30	

3	Σύσταση Φορέα	5%	100	5
	Έχει συσταθεί ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης (εταιρεία, νομικό πρόσωπο κλπ) ή δεν απαιτείται σύσταση φορέα		100	
	Δεν έχει συσταθεί ο φορέας που απαιτείται		0	
4	Επαγγελματική εμπειρία (Προηγούμενη αποδεδειγμένη απασχόληση σε αντικείμενο σχετικό με τη φύση της πρότασης)	5%	100	5
	(κάθε έτος επαγγελματικής εμπειρίας βαθμολογείται με 20 μονάδες - μέγιστο τα 5 έτη)		100	
5	Τίτλοι Σπουδών σχετικοί με τη φύση της πρότασης.	3%	100	3
	Τίτλος σπουδών AEI / TEI		100	
	Πτυχίο ΙΕΚ ή ΕΠΑΣ σχετικό με τη φύση της πρότασης ή επαγγελματική κατάρτιση τουλάχιστον 200 ωρών σχετική με το αντικείμενο της πρότασης		50	
	Καμία εκ των παραπάνω εκπαίδευση		0	
6	Πρώθηση γυναικείας επιχειρηματικότητας	1%	100	1
	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι γυναίκα (φυσικό πρόσωπο) ή εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολο τους είναι γυναίκες		100	
	Ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο και το μετοχικό/εταιρικό του κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% γυναίκες		50	
7	Πρώθηση επιχειρηματικότητας ανέργων	3%	100	3
	άνεργοι πάνω από 3 χρόνια		100	
	άνεργοι έως 3 χρόνια		50	
8	Πρώθηση νεανικής επιχειρηματικότητας	4%	100	4
	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι νέος ≤ 35 ετών (φυσικό πρόσωπο) ή εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολο τους νέοι ≤ 35 ετών		100	
	Ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο και το μετοχικό/εταιρικό του κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% νέοι ≤ 35 ετών		50	
9	Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	15%	100	15

	Ποσοστό ίδιων κεφαλαίων επί της ιδιωτικής συμμετοχής * 100%			
10	Είδος επιχείρησης (σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ)	1%	100	1
	Πολύ μικρές επιχειρήσεις		100	
	Μικρές επιχειρήσεις		50	
11	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	15%	100	15
	Συσχέτιση με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υποδράση		100	
	Συσχέτιση με το 70% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		70	
	Συσχέτιση με το 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		30	
	Συσχέτιση με ποσοστό μικρότερο του 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		0	
12	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (τουρισμός / υπηρεσίες)	11%	100	11
	Οργανωτική καινοτομία / καινοτομία στο προϊόν ή στην διαχείριση και λειτουργία		100	
13	Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων	2%	100	2
	Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων / προτύπων		100	
14	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	5%	100	5
	$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 5$		100	
	$5 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 10$		60	
	$10 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 30$		30	
	$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} > 30$		0	
15	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	5%	100	5
	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος		50	

	του έργου			
	Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου		50	
16	Αναγκαιότητα της πράξης	10%	100	10
	Δεν υπάρχει παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στην Τοπική / Δημοτική Ενότητα		100	
	Υπάρχει παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στην Τοπική / Δημοτική Ενότητα		0	
	Σύνολο	100%		
	ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ			100
	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (30% ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ)			
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του τοπικού προγράμματος				
<p>Η δράση βρίσκεται σε συνέργεια με τις όλες τις υποδράσεις των δράσεων «19.2.2 Ανάπτυξη/βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους» και «19.2.3 Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής» και κυρίως αυτές που αφορούν κυρίως τον τουρισμό (19.2.2.3 και 19.2.3.3), καθώς και τη δράση «19.2.7 Συνεργασία μεταξύ διαφορετικών παραγόντων καθώς εξυπηρετούν τους ίδιους στόχους και επιδιώκουν τα ίδια αποτελέσματα, δηλαδή την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και αύξηση της απασχόλησης των κατοίκων της περιοχής.</p>				
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή				
<p>Η δράση παρουσιάζει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με όλες τις δράσεις επιχορήγησης που αφορούν την επιχειρηματικότητα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα Καινοτομία, καθώς και το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βορείου Αιγαίου για την περίοδο 2014-2020, καθώς και όλες τις δράσεις που στόχο έχουν την μείωση της ανεργίας και αύξηση της απασχόλησης, καθώς και με τον νέο αναπτυξιακό νόμο 4399/2016.</p> <p>Ενδεικτικά αναφέρονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα Νεοφυούς επιχειρηματικότητας • Πρόγραμμα Ενίσχυσης της απασχόλησης πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης • Αναβάθμιση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξή τους σε νέες αγορές • Επιχειρηματική επανεκκίνηση • Νησιωτική τουριστική επιχειρηματικότητα • Προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας 				

19.2.7 Συνεργασία μεταξύ διαφορετικών παραγόντων

Τίτλος Δράσης	Συνεργασία μεταξύ διαφορετικών παραγόντων		
Κωδικός Δράσης	19.2.7		
Τίτλος Υποδράσης	Συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και την κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και για την ανάπτυξη και/ή την εμπορία τουριστικών υπηρεσιών, που συνδέονται με τον αγροτουρισμό.		
Κωδικός Υποδράσης	19.2.7.3		
Νομική βάση*	Άρθρο 35/ Καν. ΕΕ 1305/2013 και 1407/2013		
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης / Υποδράσης			
<p>Η παρούσα δράση αφορά στην στήριξη των δικτύων (cluster) με δυνατότητα ενίσχυσης ενεργειών δικτύωσης - συνεργασίας μικρών επιχειρήσεων στον τουριστικό τομέα. Το δίκτυο που θα δημιουργηθεί θα πρέπει να αποτελείται κατ' ελάχιστον από 5 μέλη. Σκοπός της δράσης είναι η από κοινού αντιμετώπιση των προβλημάτων που έχουν σχέση με διάφορους τομείς της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας καθώς και η επίτευξη επιχειρηματικών συνεργασιών που θα επιτρέψουν στις επιχειρήσεις / μέλη να διεισδύσουν σε νέες αγορές πέρα από αυτές που τους επιτρέπει η δική τους μέχρι τώρα δράση και ικανότητα και η ενίσχυση των καινοτόμων παρεμβάσεων.</p> <p>Οι ενισχύσεις καλύπτουν δαπάνες για μελέτες-επιχειρηματικά σχέδια, εμφύχωση, δικτύωση και λειτουργικές δαπάνες.</p> <p>Κατά την εφαρμογή θα τηρηθούν οι όροι, οι τομείς ενίσχυσης, οι περιορισμοί και οι επιλέξιμες δαπάνες του θεσμικού πλαισίου που διέπει την εφαρμογή του Μέτρου 19 του ΠΑΑ 2014-2020, ενώ στην περίπτωση τυχόν διαφοροποιήσεων θα τροποποιηθεί αντίστοιχα το τοπικό πρόγραμμα.</p> <p>Το ποσοστό ενίσχυσης των επενδυτικών σχεδίων ανέρχεται στο 65 %.</p> <p>Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) δεν είναι επιλέξιμος, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ (άρθρο 69§3γ του Καν. 1303/2013).</p>			
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται			
Βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής παρέμβασης και ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος.			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο υπομέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος
Συνολικός Προϋπολογισμός	64.615.39 €	1,16%	0.96%
Δημόσια Δαπάνη	42.000,00 €	1,07%	0,83%
Ιδιωτική Συμμετοχή	22.615.39 €	1,36%	1,36%
Περιοχή Εφαρμογής			

Όλη η περιοχή παρέμβασης				
Εν δυνάμει δικαιούχοι				
Σχήματα συνεργασίας φορέων με νομική οντότητα στην οποία θα προσδιορίζεται ο επικεφαλής εταίρος και θα διαθέτουν εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας (σύμφωνο συνεργασίας). Τα εν λόγω σχήματα θα απαρτίζονται από τουλάχιστον πέντε ενδιαφερόμενους φορείς.				
Κριτήρια Επιλογής				
A.A	Κριτήρια	Βαρύτητα	Μοριοδότηση	Μέγιστη Βαθμ.
1	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	10%	100	10
	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		100	
	Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50	
	Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		0	
2	Σύσταση Φορέα	10%	100	10
	Έχει συσταθεί ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης (εταιρεία, νομικό πρόσωπο κλπ) ή δεν απαιτείται σύσταση φορέα		100	
	Δεν έχει συσταθεί ο φορέας που απαιτείται		0	
3	Αξιολόγηση συνεργατικού σχηματισμού	10%	100	10
	(για κάθε μέλος δίδονται 10 βαθμοί - μέγιστος αριθμός βαθμολογούμενων μελών 10)		100	
4	Εμπειρία του υπευθύνου στην εκτέλεση και συντονισμό έργου συνεργασίας (ο υπεύθυνος έχει συμμετάσχει τουλάχιστον σε ένα έργο συνεργασίας)	10%	100	10
	Ναι		100	
	Όχι		0	
5	Ικανότητα, εμπειρία και αξιοπιστία των μελών του δικτύου	15%	100	15
	Ποσοστό >50% των μελών της συνεργασίας έχει συμμετάσχει σε άλλο σχήμα συνεργασίας		100	

	Ποσοστό <50% των μελών της συνεργασίας έχει συμμετάσχει σε άλλο σχήμα συνεργασίας		0	
6	Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	10%	100	10
	Ποσοστό ιδίων κεφαλαίων επί της ιδιωτικής συμμετοχής * 100%			
7	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	15%	100	15
	Συσχέτιση με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υποδράση		100	
	Συσχέτιση με το 70% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		70	
	Συσχέτιση με το 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		30	
	Συσχέτιση με ποσοστό μικρότερο του 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		0	
8	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (τουρισμός / υπηρεσίες)	10%	100	10
	Οργανωτική καινοτομία / καινοτομία στο προϊόν ή στην διαχείριση και λειτουργία		100	
9	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	5%	100	5
	$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 5$		100	
	$5 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 10$		60	
	$10 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 30$		30	
	$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} > 30$		0	
10	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	5%	100	5
	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου		50	
	Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου		50	
	Σύνολο	100%		

	ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ			100
	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (30% ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ)			
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του τοπικού προγράμματος				
<p>Η δράση βρίσκεται σε συνέργεια με τις όλες τις υποδράσεις των δράσεων «19.2.2 Ανάπτυξη/βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους» και «19.2.3 Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής» και κυρίως αυτές που αφορούν κυρίως τον τουρισμό (19.2.2.3 και 19.2.3.3), διότι εξυπηρετούν τους ίδιους στρατηγικούς στόχους και επιδιώκουν τα ίδια αποτελέσματα.</p>				
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή				
<p>Η δράση παρουσιάζει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με όλες τις δράσεις επιχορήγησης που αφορούν την επιχειρηματικότητα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα Καινοτομία, καθώς και το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βορείου Αιγαίου για την περίοδο 2014-2020, καθώς και όλες τις δράσεις που στόχο έχουν την μείωση της ανεργίας και αύξηση της απασχόλησης, καθώς και με τον νέο αναπτυξιακό νόμο 4399/2016.</p> <p>Ενδεικτικά αναφέρονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα Νεοφυούς επιχειρηματικότητας • Πρόγραμμα Ενίσχυσης της απασχόλησης πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης • Αναβάθμιση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξή τους σε νέες αγορές • Επιχειρηματική επανεκκίνηση • Νησιωτική τουριστική επιχειρηματικότητα <p>Προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας</p>				

4. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ	ΑΝΑΛΥΣΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ
1	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.3.1, 19.2.2.2, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5, 19.2.7.3	Συσχέτιση με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υποδράση	100	Αίτηση ενίσχυσης και Πρόσκληση
			Συσχέτιση με το 70% των στόχων που αφορούν στην υποδράση	70	
			Συσχέτιση με το 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση	30	
			Συσχέτιση με ποσοστό μικρότερο του 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση	0	
2	Εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης π.χ. iso 14.000, EMS	19.2.3.1 19.2.2.2	Ναι	100	Αίτηση Στήριξης/Επιλέξιμες δαπάνες
			Όχι	0	
3	Συσχέτιση της πρότασης με έξυπνη εξειδίκευση (RIS)	19.2.3.1 19.2.2.2	Ναι	100	Αίτηση Στήριξης, Σχετικά Κριτήρια Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου
			Όχι	0	
4	Ο δικαιούχος είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότης ή εταιρικό σχήμα αγροτών	19.2.2.4	Ναι	100	Βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ), Ε1 και Ε3
			Όχι	0	
5	Προώθηση νεανικής επιχειρηματικότητας	19.2.2.3, 19.2.3.1, 19.2.2.2, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι νέος ≤ 35 ετών (φυσικό πρόσωπο) ή εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολο τους νέοι ≤ 35 ετών	100	Φωτοτυπία ταυτότητας ή διαβατηρίου, καταστατικό (ή σχέδιο καταστατικού) εταιρικού σχήματος
			Ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο και το μετοχικό/εταιρικό του κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% νέοι ≤ 35 ετών	50	
6	Προώθηση γυναικείας επιχειρηματικότητας	19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.3.1, 19.2.2.2,	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι γυναίκα (φυσικό πρόσωπο) ή εταιρεία οι μέτοχοι της	100	Φωτοτυπία ταυτότητας ή διαβατηρίου, καταστατικό εταιρικού σχήματος

		19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5	οποίας είναι στο σύνολο τους είναι γυναίκες		
			Ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο και το μετοχικό/εταιρικό του κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% γυναίκες	50	
7	Πρώθηση επιχειρηματικότητας ανέργων	19.2.2.3, 19.2.2.2, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5	άνεργοι πάνω από 3 χρόνια	100	Βεβαίωση ΟΑΕΔ
			άνεργοι έως 3 χρόνια	50	
8	Αναγκαιότητα της πράξης	19.2.3.5	Δεν υπάρχει παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στην τοπική / δημοτική ενότητα	100	Αίτηση Στήριξης, Πρόσκληση, Βεβαίωση από Αρμόδια Δημοτική Αρχή
			Υπάρχει παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στην τοπική / δημοτική ενότητα	0	
9	Τίτλοι Σπουδών σχετικοί με τη φύση της πρότασης.	19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.3.1, 19.2.2.2, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5	Τίτλος σπουδών ΑΕΙ / ΤΕΙ	100	Πτυχίο ή Βεβαίωση σπουδών ή Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης
			Πτυχίο ΙΕΚ ή ΕΠΑΣ σχετικό με τη φύση της πρότασης ή επαγγελματική κατάρτιση τουλάχιστον 200 ωρών σχετική με το αντικείμενο της πρότασης	50	
			Καμία εκ των παραπάνω εκπαίδευση	0	
10	Επαγγελματική εμπειρία (Προηγούμενη αποδεδειγμένη απασχόληση σε αντικείμενο σχετικό με τη φύση της πρότασης)	19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.3.1, 19.2.2.2, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5	(κάθε έτος επαγγελματικής εμπειρίας βαθμολογείται με 20 μονάδες - μέγιστο τα 5 έτη)	0-100	Έναρξη και ΚΑΔ από Δ.Ο.Υ. ή Βεβαίωση εργοδότη/φορέα, συνοδευόμενη από οποιοδήποτε έγγραφο δημοσίου φορέα
11	Αξιολόγηση συνεργατικού σχηματισμού	19.2.7.3	(για κάθε μέλος δίδονται 10 βαθμοί - μέγιστος αριθμός βαθμολογούμενων μελών 10)	0-100	Αίτηση Στήριξης, Καταστατικό φορέα ή ιδιωτικό συμφωνητικό σύμπραξης /συνεργασίας
12	Εμπειρία του υπευθύνου στην εκτέλεση και συντονισμό έργου συνεργασίας (ο υπεύθυνος έχει συμμετάσχει τουλάχιστον σε ένα έργο συνεργασίας)	19.2.7.3	Ναι	100	Βιογραφικά σημειώματα. Αποδεικτικά τεκμηρίωσης της σχετικής εμπειρίας του υπευθύνου
			Όχι	0	

13	Ικανότητα, εμπειρία και αξιοπιστία των μελών του δικτύου	19.2.7.3	Ποσοστό $\geq 50\%$ των μελών της συνεργασίας έχει συμμετάσχει σε άλλο σχήμα συνεργασίας	100	Αίτηση Στήριξης, Καταστατικό φορέα ή ιδιωτικό συμφωνητικό σύμπραξης /συνεργασίας, Βιογραφικά σημειώματα, αποδεικτικά συμμετοχής σε παλιότερα σχήματα συνεργασίας
			Ποσοστό $< 50\%$ των μελών της συνεργασίας έχει συμμετάσχει σε άλλο σχήμα συνεργασίας	0	
14	Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.3.1, 19.2.2.2, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5, 19.2.7.3	Ποσοστό Ιδίων Κεφαλαίων επί της ιδιωτικής συμμετοχής *100%		Βεβαίωση Τραπεζικού Ιδρύματος, Χαρτοφυλάκιο, έγκριση δανείου, Υπεύθυνη Δήλωση
15	Είδος επιχείρησης (σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ)	19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.3.1, 19.2.2.2, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5	Πολύ μικρές επιχειρήσεις	100	ΔΗΛΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΗΣ Ή ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ σύμφωνα με Παράρτημα
			Μικρές επιχειρήσεις	50	
16	Παραγωγή προϊόντων ποιότητας βάσει προτύπου (Βιολογικά κλπ)	19.2.3.1	Παραγωγή σε ποσοστό $\geq 30\%$	100	Βεβαίωση Αρμόδιου Διοικητικού Φορέα, Φορέα Πιστοποίησης και με συμβάσεις μεταξύ παραγωγών και εν δυνάμει δικαιούχων
			$10\% \leq$ Παραγωγή σε ποσοστό $< 30\%$	60	
			Παραγωγή σε ποσοστό $< 10\%$	30	
17	Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση – εγκατάσταση – εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος	19.2.3.1, 19.2.2.2	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 20%	100	Αίτηση Στήριξης, προτιμολόγια
			$10\% \leq$ Ποσοστό $< 20\%$	60	
			$5\% \leq$ Ποσοστό $< 10\%$	30	
18	Προστασία περιβάλλοντος (στις περιπτώσεις όπου δεν γίνει η χρήση των ανωτέρω)	19.2.2.4, 19.2.3.4	Ποσοστό δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος μεγαλύτερο ή ίσο του 5%	100	Αίτηση Στήριξης, προτιμολόγια
			Ποσοστό δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος μικρότερο του 5%	0	
19	Καινοτόμος χαρακτήρας της	19.2.2.4, 19.2.3.1,	Το προϊόν χαρακτηρίζεται ως καινοτόμο	100	Αίτηση Στήριξης

	πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (μονάδες μεταποίησης και βιοτεχνικές μονάδες)	19.2.2.2, 19.2.3.4	Η παραγωγική διαδικασία στο σύνολό της χαρακτηρίζεται ως νέα ή προηγμένη, ή αφορά σε χρήση συστημάτων αυτοματισμού-ελέγχου-καταγραφής δεδομένων στην παραγωγική διαδικασία	75	
			Η συσκευασία και η παρουσίαση των προϊόντων είναι νέα ή προηγμένη ή γίνεται εισαγωγή μιας σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής για τη συγκεκριμένη επιχείρηση, το αποτέλεσμα της οποίας είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο παραγωγής της, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής της	50	
20	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (τουρισμός / υπηρεσίες)	19.2.2.3, 19.2.3.3, 19.2.3.5, 19.2.7.3	Οργανωτική καινοτομία / καινοτομία στο προϊόν ή στην διαχείριση και λειτουργία	0 ή 100	Αίτηση Στήριξης
21	Συμμετοχή σε υφιστάμενα και τοπικά δίκτυα ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων	19.2.3.1	Ναι	100	Βεβαίωση από Τοπικό δίκτυο
			Όχι	0	
22	Αύξηση θέσεων απασχόλησης	19.2.2.4, 19.2.3.1, 19.2.2.2	Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η δημιουργία άνω των δύο (2) νέων θέσεων απασχόλησης σε Ε.Μ.Ε (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας).	100	Αίτηση Στήριξης
			Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η δημιουργία μίας έως 2 νέων θέσεων απασχόλησης σε Ε.Μ.Ε (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας).	60	
			Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η δημιουργία έως μίας (1) νέας θέσης απασχόλησης σε Ε.Μ.Ε (Ετήσιες Μονάδες	30	

			Εργασίας).		
			Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου δεν προβλέπεται δημιουργία θέσεων εργασίας	0	
23	Συμβατότητα με την τοπική αρχιτεκτονική	19.2.2.3, 19.2.3.4	Διατηρητέο ή παραδοσιακό κτίριο	100	ΦΕΚ χαρακτηρισμού οικισμού / Έγκριση ΕΠΑΕ / Βεβαίωση Αρμόδιου φορέα για διατηρητέο κτίριο / ιστορικές αναφορές κλπ
			Παραδοσιακός οικισμός	50	
24	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.3.1, 19.2.2.2, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5,	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών	100	Αίτηση Στήριξης, Άδεια Λειτουργίας, Άδεια Εγκατάστασης, Άδεια Δόμησης, Επιμέρους Άδειες/εγκρίσεις, Αιτήσεις για την έκδοση των προηγούμενων
			Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών	60	
			Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις / άδειες.	30	
25	Σύσταση Φορέα	19.2.2.3, 19.2.3.1, 19.2.2.2, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5, 19.2.7.3	Έχει συσταθεί ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης (εταιρεία, νομικό πρόσωπο κλπ) ή δεν απαιτείται σύσταση φορέα	100	Έναρξη στην Δ.Ο.Υ. ή εκτύπωση TAXISNET
			Δεν έχει συσταθεί ο φορέας που απαιτείται	0	
26	Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων	19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.3.1, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5	Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων / προτύπων	0 - 100	Αίτηση Στήριξης. Σχετικά προτιμολόγια ή πιστοποιητικό
27	Εξασφάλιση πρώτων υλών	19.2.3.1	Ποσοστό επί του συνόλου της ποσότητας πρώτης ύλης που ο φορέας έχει εξασφαλίσει από ίδια παραγωγή *100%	0 - 100	Ιδιωτικά Συμφωνητικά μίσθωσης ή/δήλωση ΟΣΔΕ και Ε9
28	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.3.1, 19.2.2.2, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5,	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	100	Αίτηση Στήριξης, δικαιολογητικά

		19.2.7.3,	Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	50	
			Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	0	
29	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.3.1, 19.2.2.2, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5, 19.2.7.3	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	50	Αίτηση Στήριξης
			Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου	50	
30	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.3.1, 19.2.2.2, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5, 19.2.7.3	100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 5	100	Αίτηση Στήριξης, Προτιμολόγια, αναλυτικές προμετρήσεις κτιριακών εργασιών
			$5 < 100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο \leq 10$	60	
			$10 < 100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο \leq 30$	30	
			$100*(αιτούμενο - εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο > 30$	0	
31	Παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών / προϊόντων	19.2.2.3, 19.2.3.3	Δυνατότητα παροχής συμπληρωματικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων σε σχέση με την κύρια δραστηριότητα (π.χ. κατάλυμα και παροχή δραστηριοτήτων εναλλακτικού τουρισμού)	100	Αίτηση Στήριξης, Προτιμολόγια

5. ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

1. Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)

Στη σκοπιμότητα της πρότασης ελέγχεται ο αριθμός και το ποσοστό της συσχέτισης με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υποδράση βάση του εγκεκριμένου Τοπικού Προγράμματος. Η συσχέτιση θα υπολογίζεται με ποσοστιαία αναλογία επί της 100 και θα βαθμολογείται ανάλογα με το ποσοστό. Το μεγαλύτερο ποσοστό συσχέτισης με τους στόχους της Τοπικής Στρατηγικής θα λαμβάνει και την υψηλότερη βαθμολογία.

Για περισσότερες πληροφορίες παρατίθεται το ακόλουθο απόσπασμα από το Τοπικό πρόγραμμα:

Η στρατηγική του τοπικού προγράμματος διαρθρώνεται γύρω από μια βασική θεματική κατεύθυνση τοπικής ανάπτυξης και δυο αλληλένδετες και συμπληρωματικές δευτερεύουσες θεματικές κατευθύνσεις τοπικής ανάπτυξης, που προσβλέπουν κατά προτεραιότητα:

- ✓ στην άμβλυνση των επιπτώσεων της μακροχρόνιας ύφεσης που οφείλεται στην υφιστάμενη οικονομική κρίση
- ✓ στην επίτευξη ανταγωνιστικής τοπικής οικονομίας με ισόρροπη ανάπτυξη των οικονομικών τομέων, και αξιοποίηση του πολιτιστικού αποθέματος της περιοχής
- ✓ στην αναβάθμιση της τοπικής παραγωγής με όρους ποιότητας και ενίσχυσης της εμπορίας των αγροτικών προϊόντων
- ✓ στη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής με ιδιαίτερη φροντίδα για τους νέους
- ✓ στη συμβατότητα όλων των έργων με τις αρχές της μη διάκρισης λόγω αναπηρίας και της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία

Η ανάδειξη του γενικού αναπτυξιακού στόχου έχει άμεση εξάρτηση από το χαρακτήρα και τις ανάγκες της περιοχής παρέμβασης. Εξυπηρετεί δε τις αρχές της συμπληρωματικότητας και της συνέργειας όλων των παρεμβάσεων στην περιοχή.

Επιπλέον, η αναπτυξιακή αυτή στρατηγική δικαιολογείται και υποστηρίζεται αφενός από τη βούληση και τους σχεδιασμούς των τοπικών επιχειρηματιών και φορέων, όπως καταγράφηκαν στις ενέργειες διαβούλευσης που πραγματοποιήθηκαν, και αφετέρου από το συνδυασμό δυνάμεων με ευκαιρίες (επιθυμητός στρατηγικός συνδυασμός), καθώς και από την ύπαρξη ανεπιθύμητων συνδυασμών μειονεκτημάτων με απειλές, όπως και από την ύπαρξη μεμονωμένων αδυναμιών οι οποίες μπορούν να αντιμετωπισθούν κατάλληλα, προκειμένου να μετατραπούν σε δυνάμεις, ώστε να εξυπηρετηθεί η εξής **βασική θεματική κατεύθυνση**:

Διαφοροποίηση και ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας
--

Η κατεύθυνση αυτή, η οποία εμφανίζει και τη μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα στο τοπικό πρόγραμμα παρουσιάζει αλληλεπιδράσεις και συμπληρωματικότητα με **δυο** ακόμα **δευτερεύουσες** θεματικές κατευθύνσεις τοπικής ανάπτυξης:

Πρώτη (1^η) Δευτερεύουσα Θεματική κατεύθυνση

Διατήρηση – βελτίωση πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής

Στο πλαίσιο αυτό θα επιδιωχθεί η αξιοποίηση, προστασία και ανάδειξη φυσικών και πολιτιστικών πόρων της περιοχής παρέμβασης, συμπεριλαμβανομένης της αξιοποίησης των τοποθεσιών κοινοτικού ενδιαφέροντος Natura 2000, της προστασίας των οικοσυστημάτων από εξωτερικές απειλές (κυρίως από την ανθρώπινη δραστηριότητα) μια και είναι πολύ νωπές οι συνέπειες καταστροφικών πυρκαγιών στο νησί της Χίου το 2012 και δυο φορές μέσα στην καλοκαιρινή περίοδο που μόλις ολοκληρώθηκε. Επιπλέον θα επιδιωχθεί η αξιοποίηση του πολιτιστικού αποθέματος της περιοχής παρέμβασης, είτε έμμεσα, είτε ακόμα και άμεσα με τα παραδοσιακά ή διατηρητέα κτίρια της περιοχής να αποτελούν στόχο αξιοποίησής τους για την άσκηση της επιχειρηματικότητας.

Επιπλέον, θα ενισχυθούν δράσεις στον τομέα του πολιτισμού, με στόχο την ενδυνάμωση της ελκυστικότητας των περιοχών και της αύξησης της επισκεψιμότητάς τους.

Προς την κατεύθυνση αυτή θα επιδιωχθεί η υλοποίηση :

- ✓ Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου.
- ✓ Έργα δημιουργίας, ανάπτυξης ή βελτίωσης υποδομών και υπηρεσιών αναψυχής και πολιτισμού.
- ✓ Ενέργειες ανάδειξης και προβολής για την αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής.
- ✓ Έργα πρόληψης και αποκατάστασης δασών και δασικών εκτάσεων από πυρκαγιές.
- ✓ Αύξηση της ελκυστικότητας επενδύσεων σε στοιχεία που αναδεικνύουν το πολιτιστικό απόθεμα της περιοχής παρέμβασης.
- ✓ Προβολή και προώθηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής παρέμβασης.

Δεύτερη (2^η) Δευτερεύουσα Θεματική κατεύθυνση

Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού

Προς την κατεύθυνση της αντιμετώπισης των χωρικών ανισοτήτων και προκειμένου να αυξηθεί η ελκυστικότητα και πολυλειτουργικότητα της περιοχής παρέμβασης, θα επιδιωχθεί η ενίσχυση δράσεων αναβάθμισης βασικών υποδομών και υπηρεσιών στην περιοχή παρέμβασης, ώστε να εξασφαλίζονται οι βασικές συνθήκες άνετης και καλής διαβίωσης των κατοίκων, στους τομείς της πρόσβασης σε δημόσια αγαθά στο δημόσιο περιβάλλον, αλλά και στον τομέα των υπηρεσιών που παρέχουν δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς στις τοπικές κοινότητες της περιοχής παρέμβασης.

Προς την κατεύθυνση αυτή προβλέπεται η υλοποίηση έργων :

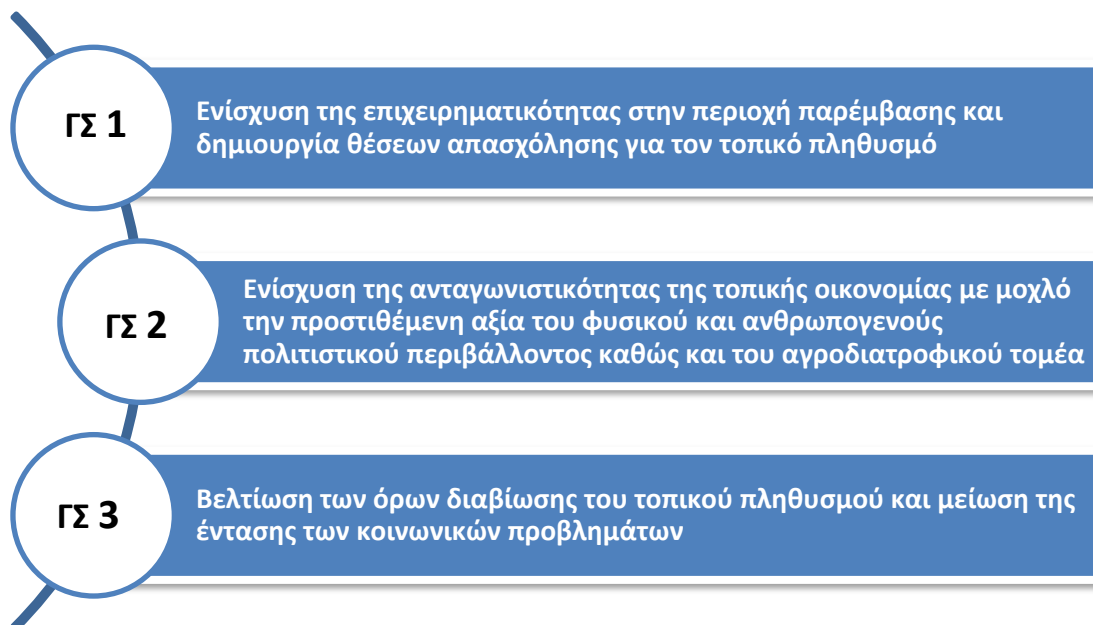
- ✓ Υποδομών ή υπηρεσιών (καθαριότητας, υγείας, κ.ά.) για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού.
- ✓ Αναβάθμισης ή/και δημιουργίας χώρων ψυχαγωγίας και αναψυχής του τοπικού πληθυσμού.
- ✓ Αναβάθμιση του παραλιακού μετώπου, περιλαμβανομένων των παραλιών, με διαμορφώσεις αναπλάσεις και προσθήκες σύγχρονου εξοπλισμού που καθιστούν την

περιοχή παρέμβασης λειτουργική για τους κατοίκους (κυρίως) της και τους επισκέπτες της (δευτερευόντως).

Επιπλέον έμφαση θα δοθεί στην ενίσχυση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών είτε από νέους, είτε πρωτοβουλιών που αναδεικνύουν το πολιτιστικό απόθεμα της περιοχής παρέμβασης, είτε που σχετίζονται με την προώθηση των αγροτικών προϊόντων.

Λαμβάνοντας υπόψη την περίοδο της γενικευμένης κρίσης την οποία διανύουμε, βασική προϋπόθεση για την εξυπηρέτηση της στρατηγικής αποτελεί η διαμόρφωση και υιοθέτηση ενός νέου οράματος το οποίο πρέπει να ανταποκρίνεται σε πραγματικές κοινωνικές ανάγκες και να περιγράφει το δρόμο προς τη δημιουργική αξιοποίηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της φυσικής και κοινωνικοοικονομικής πραγματικότητας με τη δημιουργία μιας ανταγωνιστικής τοπικής οικονομίας με έντονο εξωστρεφή προσανατολισμό και εσωτερική οικονομική και κοινωνική συνοχή, δίνοντας παράλληλα έμφαση στην προστασία και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου της περιοχής.

Ως εκ τούτου, η προτεινόμενη βασική στρατηγική του τοπικού προγράμματος καλείται να εξυπηρετήσει μια σειρά στόχων που καλύπτουν κάθε παράμετρο παρεμβάσεων και είναι κατά το δυνατόν συγκεκριμένοι (και μετρήσιμοι όπου αυτό είναι εφικτό, ιδιαίτερα στο πεδίο των Ειδικών στόχων), επιτεύξιμοι, ενώ παράλληλα μπορούν να λειτουργήσουν και ως υποκινητικοί παράγοντες για την καλύτερη υλοποίηση και την μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα της τοπικής στρατηγικής. Με γνώμονα λοιπόν την προσπάθεια επίτευξη τους, οι **Γενικοί Στόχοι** μπορούν να συγκεκριμενοποιηθούν στα εξής:

Οι γενικοί αυτοί στόχοι αναλύονται και εξειδικεύονται περαιτέρω σε μία σειρά **Ειδικών Στόχων** ως εξής:

ΓΣ1. Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στην περιοχή παρέμβασης και δημιουργία θέσεων απασχόλησης για τον τοπικό πληθυσμό

- ✓ ΕΣ1.1: Βελτίωση του εισοδήματος των κατοίκων της περιοχής
- ✓ ΕΣ1.2: Συγκράτηση του πληθυσμού στην ύπαιθρο
- ✓ ΕΣ1.3: Μείωση της ανεργίας
- ✓ ΕΣ1.4: Ενθάρρυνση της διαφοροποίησης και της δημιουργίας καινοτόμων παρεμβάσεων σε όλο το φάσμα της παραγωγικής διαδικασίας
- ✓ ΕΣ1.5: Ίσες ευκαιρίες σε όλους τους κατοίκους
- ✓ ΕΣ1.6: Ενθάρρυνση της εισόδου και της παραμονής των νέων και των γυναικών στην αγορά εργασίας
- ✓ ΕΣ1.7: Τόνωση της εξωστρέφειας
- ✓ ΕΣ1.8: Ενθάρρυνση της ανάπτυξης διακλαδικών/ διατομεακών σχέσεων
- ✓ ΕΣ1.9: Ενθάρρυνση των νέων για ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών

ΓΣ2. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής οικονομίας με μοχλό την προστιθέμενη αξία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος καθώς και των αγροδιατροφικών προϊόντων

- ✓ ΕΣ2.1: Αξιοποίηση του ενδογενούς δυναμικού της περιοχής
- ✓ ΕΣ2.2: Ορθολογική αξιοποίηση φυσικών πόρων
- ✓ ΕΣ2.3: Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος
- ✓ ΕΣ2.4: Διαφύλαξη και ανάδειξη του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος
- ✓ ΕΣ2.5: Προβολή προώθηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των περιοχών για την αύξηση του τουριστικού ρεύματος.
- ✓ ΕΣ2.6: Δημιουργία τοπικών δικτύων
- ✓ ΕΣ2.7: Ενθάρρυνση της ανάπτυξης διακλαδικών/ διατομεακών σχέσεων
- ✓ ΕΣ2.8: Αύξηση της επισκεψιμότητας των περιοχών παρέμβασης
- ✓ ΕΣ2.9: Προβολή προώθηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των περιοχών για την αύξηση του τουριστικού ρεύματος
- ✓ ΕΣ2.10: Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών επικοινωνίας και πληροφορικής
- ✓ ΕΣ2.11: Συμβολή στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου
- ✓ ΕΣ2.12: Ενθάρρυνση της αξιοποίησης και επανάχρησης πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής παρέμβασης, όπως θεωρούνται ότι είναι τα παραδοσιακά ή διατηρητέα κτίρια της περιοχής παρέμβασης για την μετατροπή τους σε τόπους άσκησης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

ΓΣ3. Βελτίωση των όρων διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού και μείωση της έντασης των κοινωνικών προβλημάτων

- ✓ ΕΣ3.1: Βελτίωση των τεχνικών υποδομών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού
- ✓ ΕΣ3.2: Αναβάθμιση των υπηρεσιών στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής (πρόνοια, εκπαίδευση, πολιτισμός, αθλητισμός)
- ✓ ΕΣ3.3: Συμπλήρωση των υποδομών στα μικρά αγροτικά κέντρα

Η ανάδειξη του γενικού αναπτυξιακού στόχου έχει άμεση εξάρτηση από το χαρακτήρα και τις **ανάγκες που διαπιστώθηκαν στην Π.Ε. Χίου**, οι οποίες συνεκτιμώντας τα ευρήματα της SWOT ανάλυσης αφορούν στις εξής:

1. Ενθάρρυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, ιδιαίτερα των νέων, σε επιλεγμένους τομείς κλάδους
2. Ενίσχυση των εξυπηρετήσεων και των υποδομών υποστήριξης του τοπικού παραγωγικού κυκλώματος
3. Αντιμετώπιση της υψηλής ανεργίας, ιδιαίτερα των νέων, για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς εργασίας
4. Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης και άρση της κοινωνικής παθογένειας του πληθυσμού
5. Βελτίωση των όρων διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού
6. Προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος
7. Ενίσχυση και προβολή του πολιτιστικού αποθέματος και της πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής
8. Ενίσχυση της ελκυστικότητας της περιοχής ως τόπος επενδύσεων και κατοικίας

Η συνάφεια της στοχοθέτησης (Γενικών Στόχων) του τοπικού προγράμματος με τις ανάγκες της περιοχής απεικονίζεται στην παρακάτω μήτρα συνάφειας:

Διαπιστωμένες ανάγκες (ευρήματα SWOT) στην ΠΕ Χίου	ΓΣ1	ΓΣ2	ΓΣ3
1. Ενθάρρυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, ιδιαίτερα των νέων, σε επιλεγμένους τομείς κλάδους	✓		
2. Ενίσχυση των εξυπηρετήσεων και των υποδομών υποστήριξης του τοπικού παραγωγικού κυκλώματος	✓	✓	✓
3. Αντιμετώπιση της υψηλής ανεργίας, ιδιαίτερα των νέων, για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς εργασίας	✓	✓	✓
4. Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης και άρση της κοινωνικής παθογένειας του πληθυσμού	✓	✓	✓
5. Βελτίωση των όρων διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού	✓	✓	✓
6. Προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος		✓	✓
7. Ενίσχυση και προβολή του πολιτιστικού αποθέματος και της πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής	✓	✓	✓
8. Ενίσχυση της ελκυστικότητας της περιοχής ως τόπος επενδύσεων και κατοικίας	✓	✓	✓

2. Εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO 14.000, EMAS)

Εξετάζεται η εγκατάσταση ή όχι συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης.

3. Συσχέτιση της πρότασης με Έξυπνη Εξειδίκευση (RIS)

Εξετάζεται αν η πρόταση συσχετίζεται με Έξυπνη Εξειδίκευση (RIS).

4. Ο δικαιούχος είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότης ή εταιρικό σχήμα αγροτών

Ο Επαγγελματίας αγρότης για τις διατάξεις του νόμου 3874/2010 ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 65 του νόμου 4389/2016. Δηλαδή :

«Επαγγελματίας αγρότης είναι το ενήλικο φυσικό πρόσωπο που έχει δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, εφόσον πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

αα) Είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης.

αβ) Ασχολείται επαγγελματικά με αγροτική δραστηριότητα στην εκμετάλλευσή του τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του.

αγ) Λαμβάνει από την απασχόλησή του σε αγροτική δραστηριότητα το 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του και

αδ) Είναι ασφαλισμένος ο ίδιος και η αγροτική του εκμετάλλευση, όπου απαιτείται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

αε) Τηρεί λογιστικά βιβλία, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.»

Τα ανωτέρω τεκμηριώνονται από την προσκόμιση κατά περίπτωση:

- Βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ).
- Ε1 και εκκαθαριστικό ή
- καταστατικό εταιρικού σχήματος και Ε3 (για νομικό πρόσωπο).

Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση νομικού προσώπου εξετάζεται εάν το κριτήριο καλύπτεται σε ποσοστό από το 50% τουλάχιστον των εταίρων/μετόχων.

5. Προώθηση νεανικής επιχειρηματικότητας

Η εκπλήρωση του κριτηρίου ελέγχεται από την προσκόμιση Αντίγραφου ταυτότητας ή διαβατηρίου, καθώς και με την προσκόμιση καταστατικού εταιρικού σχήματος.

6. Προώθηση γυναικείας επιχειρηματικότητας

Η εκπλήρωση του κριτηρίου ελέγχεται από την προσκόμιση Αντίγραφου ταυτότητας ή διαβατηρίου, καθώς και με την προσκόμιση καταστατικού εταιρικού σχήματος.

7. Προώθηση επιχειρηματικότητας ανέργων

Η εκπλήρωση του κριτηρίου ελέγχεται από την προσκόμιση σχετικής Βεβαίωσης του ΟΑΕΔ.

Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση υπο σύστασης νομικού προσώπου εξετάζεται εάν το κριτήριο καλύπτεται σε ποσοστό από το 50% τουλάχιστον των εταίρων/μετόχων.

8. Αναγκαιότητα της πράξης

Εξετάζεται αν υπάρχει ή όχι παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στην Τοπική / Δημοτική Ενότητα

9. Τίτλοι Σπουδών σχετικοί με τη φύση της πρότασης.

Η εκπλήρωση του κριτηρίου ελέγχεται από την προσκόμιση:

- Τίτλου σπουδών ΑΕΙ / ΤΕΙ σχετικών με τη φύση της πρότασης
- Πτυχίο ΙΕΚ ή ΕΠΑΣ σχετικό με τη φύση της πρότασης ή επαγγελματική κατάρτιση τουλάχιστον 200 ωρών σχετική με το αντικείμενο της πρότασης

Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση νομικού προσώπου εξετάζεται εάν το κριτήριο καλύπτεται σε ποσοστό από το 50% τουλάχιστον των εταίρων/μετόχων.

10. Επαγγελματική εμπειρία (Προηγούμενη αποδεδειγμένη απασχόληση σε αντικείμενο σχετικό με τη φύση της πρότασης)

Η εκπλήρωση του κριτηρίου ελέγχεται από την προσκόμιση:

- Βεβαίωσης Έναρξης και ΚΑΔ από Δ.Ο.Υ. ή
- Βεβαίωση εργοδότη/φορέα.

Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση νομικού προσώπου εξετάζεται εάν το κριτήριο καλύπτεται σε ποσοστό από το 50% τουλάχιστον των εταίρων/μετόχων (μέγιστη δυνατή βαθμολογία : 100)

11. Αξιολόγηση συνεργατικού σχηματισμού

Εξετάζεται η περιγραφή του αντίστοιχου πεδίου της Αίτησης Στήριξης. Ελέγχεται ο αριθμός των μελών του Συνεργατικού σχηματισμού και για κάθε μέλος δίδονται 10 βαθμοί. Ο μέγιστος αριθμός των βαθμολογούμενων μελών είναι 10. Για την εκπλήρωση του κριτηρίου θα πρέπει να προσκομίζεται Καταστατικό του φορέα ή το ιδιωτικό συμφωνητικό σύμπραξης /συνεργασίας, όπου προκύπτει ο αριθμός των μελών του Συνεργατικού σχηματισμού.

12. Εμπειρία του υπευθύνου στην εκτέλεση και συντονισμό έργου συνεργασίας (ο υπεύθυνος έχει συμμετάσχει τουλάχιστον σε ένα έργο συνεργασίας)

Εξετάζεται η περιγραφή του αντίστοιχου πεδίου της Αίτησης Στήριξης. Για την εκπλήρωση του κριτηρίου θα πρέπει να προσκομίζεται σχετικό Βιογραφικό σημείωμα, καθώς και αποδεικτικά

τεκμηρίωσης της σχετικής εμπειρίας του υπευθύνου, όπως ορίζονται προηγούμενα στο Κριτήριο «Επαγγελματική Εμπειρία».

13. Ικανότητα, εμπειρία και αξιοπιστία των μελών του δικτύου

Εξετάζεται το ποσοστό των μελών του προτεινόμενου Συνεργατικού σχηματισμού που έχει συμμετάσχει σε άλλο σχήμα συνεργασίας, μέσω της αξιολόγησης των ακολουθών στοιχείων:

- η σχετική συμπλήρωση της Αίτησης Στήριξης,
- το Καταστατικό του φορέα ή ιδιωτικό συμφωνητικό σύμπραξης /συνεργασίας,
- τα Βιογραφικά σημειώματα, και
- σχετικά αποδεικτικά συμμετοχής σε παλιότερα σχήματα συνεργασίας.

14. Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου

Εξετάζεται η περιγραφή των αντίστοιχων πεδίων της Αίτησης Στήριξης :

Τα ανωτέρω τεκμηριώνονται από Υπεύθυνη Δήλωση ή Έγκριση δανείου ή Βεβαίωση καταθέσεων Τραπεζικού Ιδρύματος, Χαρτοφυλάκιο κτλ. ή/και συνδυασμό τους. (Επισημαίνεται ότι επειδή η κάλυψη της Ιδιωτικής συμμετοχής αποτελεί βαθμολογούμενο κριτήριο, η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης βαθμολογείται με μηδέν (0)).

Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης, απαιτείται να έχουν ημερομηνία έκδοσης μεταγενέστερη της ημερομηνίας δημοσίευσης της πρόσκλησης.

Άμεσα διαθέσιμα κεφάλαια εκτός από τις βεβαιώσεις καταθέσεων, ύπαρξη μετοχών, τίτλων κ.α., αποτελεί και η έγκριση δανείου.

Σε περίπτωση νομικού προσώπου τα ανωτέρω, μπορεί να εξετάζονται και σε επίπεδο εταίρων. Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται και Υπεύθυνη Δήλωση του Νομίμου εκπροσώπου στην οποία να δηλώνεται ότι σε περίπτωση ένταξης θα ακολουθήσει αντίστοιχη αύξηση κεφαλαίου.

Σε περίπτωση συνδικαιούχων σε τραπεζικούς λογαριασμούς, απαιτείται η Υπεύθυνη Δήλωση από όλους τους συνδικαιούχους ξεχωριστά, ότι σε περίπτωση ένταξης στο πρόγραμμα, όλο το ποσό του τραπεζικού λογαριασμού είναι στη διάθεση του υποψήφιου δικαιούχου.

Ειδικά για τις πράξεις που ενισχύονται μέσω του Άρθρου 14 του Καν (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης πρέπει να ανέρχεται σε τουλάχιστον 25% των επιλέξιμων δαπανών, είτε μέσω ιδίων πόρων είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης και ειδικότερα μέσω εγκεκριμένου τραπεζικού δανεισμού (η έγκριση του δανείου προαπαιτείται της έκδοσης της απόφασης ένταξης της πράξης) και με μορφή που δεν ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης. Όταν γίνεται χρήση Υπεύθυνης Δήλωσης περί ιδίων πόρων, θα πρέπει να αναγράφεται ότι σε περίπτωση δανεισμού, που θα ανέρχεται στο ως άνω ποσοστό, το δάνειο θα πρέπει να είναι ελεύθερο από κάθε είδους κρατική ενίσχυση, συμπεριλαμβανομένων τυχόν εγγυήσεων ή

επιδοτήσεων επιτοκίου, ή δανείου με ευνοϊκότερους όρους χορήγησης μέσω κάθε είδους χρηματοδοτικών εργαλείων.

Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει πράξη με προϋπολογισμό στα μέγιστα επιτρεπόμενα όρια. Ωστόσο, απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη μιας πράξης αποτελεί η διαθεσιμότητα των πόρων της πρόσκλησης.

Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση χρήσης του ΚΑΝ. 1407/2014, δεν μπορεί να υποβληθεί πρόταση με δημόσια δαπάνη άνω των 200.000 ευρώ.

Το κριτήριο βαθμολογείται ανάλογα με το ποσοστό των διαθέσιμων άμεσα ρευστοποιήσιμων Ιδίων Κεφαλαίων επί της συνολικής ιδιωτικής συμμετοχής.

15. Είδος επιχείρησης (σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ)

Ελέγχεται εάν η επιχείρηση χαρακτηρίζεται ως μικρή ή πολύ μικρή, σύμφωνα με τη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων. **Για το σκοπό αυτό πρέπει να υποβληθεί ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ που παρατίθεται στο Παράρτημα.**

16. Παραγωγή προϊόντων ποιότητας βάσει προτύπου (Βιολογικά κλπ)

Εξετάζεται η περιγραφή των αντίστοιχων πεδίων της Αίτησης Στήριξης, όπου περιγράφεται η παραγωγή βιολογικών προϊόντων και προϊόντων προερχόμενων από ειδικές εκτροφές ή οίνων και προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης, καθώς και το ποσοστό τους επί των συνολικών παραγόμενων προϊόντων. Τα ανωτέρω τεκμηριώνονται από Βεβαίωση Αρμόδιου Διοικητικού Φορέα, Φορέα Πιστοποίησης και με συμβάσεις μεταξύ παραγωγών και εν δυνάμει δικαιούχων.

17. Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση - εγκατάσταση - εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος

Εξετάζεται η περιγραφή των αντίστοιχων πεδίων της Αίτησης Στήριξης. Για την τεκμηρίωση των δαπανών θα πρέπει να προσκομίζονται τα αντίστοιχα προτιμολόγια.

18. Προστασία περιβάλλοντος (στις περιπτώσεις όπου δεν γίνει η χρήση των ανωτέρω)

Εξετάζεται το ποσοστό δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος σε σχέση με το συνολικό επιλέξιμο προϋπολογισμό.

19. Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (μονάδες μεταποίησης και βιοτεχνικές μονάδες)

Εξετάζεται η περιγραφή των αντίστοιχων πεδίων της Αίτησης Στήριξης, **Ειδικότερα, εξετάζεται εάν τα προτεινόμενα έργα πληρούν τους όρους που περιγράφονται στον ακόλουθο Ορισμό της Καινοτομίας:**

«Η Καινοτομία ορίζεται ως «η εφαρμοσμένη χρήση της γνώσης με σκοπό την παραγωγή ή/και παροχή νέων ή ουσιαστικά βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή/και υπηρεσιών που βρίσκουν άμεσης παραγωγικής, χρηστικής ή/και εμπορικής εφαρμογής». Εναλλακτικά μπορεί να ορισθεί ότι η καινοτομία συνίσταται στην παραγωγή, την αφομοίωση και την εκμετάλλευση με επιτυχία των νέων επιτευγμάτων ή ιδεών στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα.

Μια Καινοτομία Δράση μπορεί να είναι ριζοσπαστική, ή σταδιακή (ανάλογα με τις αλλαγές σε υφιστάμενες λειτουργίες μιας επιχείρησης) και μπορεί να αναφέρεται σε ένα νέο προϊόν ή μια νέα υπηρεσία, στους τρόπους παραγωγής τους ή στην τεχνολογία που χρησιμοποιείται, όπως και στην διοικητική δομή ενός οργανισμού (εσωτερικά ή εξωτερικά σε σχέση με τους πελάτες ή καταναλωτές).

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Ως τεχνολογική καινοτομία ορίζεται:

α. Η εισαγωγή στην αγορά ενός νέου ή σημαντικά βελτιωμένου σε σχέση με τα βασικά του χαρακτηριστικά, τις τεχνικές προδιαγραφές, το ενσωματωμένο λογισμικό ή άλλα μη υλικά συστατικά, προστιθέμενες χρήσεις ή τη φιλικότητα προς τον χρήστη, προϊόντος (υλικού αγαθού ή υπηρεσίας), ή,

β. Η εισαγωγή στην επιχείρηση μίας νέας ή σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής, μεθόδου παροχής και διανομής ή διαδικασίας υποστήριξης για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Το αποτέλεσμα (της διαδικασίας) θα πρέπει να είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο της παραγωγής, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής και διανομής. Καθαρά οργανωτικές ή διοικητικές μεταβολές δεν περιλαμβάνονται στην τεχνολογική καινοτομία.

Επιπρόσθετα, η τεχνολογική καινοτομία πρέπει να βασίζεται στα αποτελέσματα νέων τεχνολογικών εξελίξεων, νέων συνδυασμών υπαρχουσών τεχνολογιών ή στη χρησιμοποίηση άλλου είδους γνώσεων που αποκτήθηκαν από την επιχείρηση. Οι μεταβολές καθαρά αισθητικής φύσεως δεν περιλαμβάνονται.

ΜΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Οργανωτική μη τεχνολογική καινοτομία είναι η εφαρμογή νέων μεθόδων ή μεταβολών των μεθόδων, όσον αφορά τη δομή ή τη διοίκηση της επιχείρησης, που αποσκοπούν στη βελτίωση της χρήσης των γνώσεων στην επιχείρηση, της ποιότητας των αγαθών και των υπηρεσιών ή της αποτελεσματικότητας των ροών εργασίας.

Μη τεχνολογική καινοτομία εμπορίας είναι η εφαρμογή νέων ή βελτιωμένων σχεδίων ή μεθόδων πώλησης που αποσκοπούν στην αύξηση της ελκυστικότητας των αγαθών και των υπηρεσιών ή στην είσοδο σε νέες αγορές.

A) Παραδείγματα του τι μπορεί να αφορά η τεχνολογική καινοτομία

Ο κατάλογος είναι ενδεικτικός και δεν εξαντλεί όλες τις περιπτώσεις.

1. Βιομηχανία / Παραγωγή

Καινοτομία προϊόντος / διαδικασίας

- Νέες μέθοδοι στην παρασκευή τελικών και άλλων προϊόντων / υπηρεσιών με νέες πρώτες ύλες

- Χρήση νέων φιλικών προς το περιβάλλον υλικών

Προϊόντα βιοτεχνολογίας

- Νέες ενεργειακές τεχνολογίες στον πρωτογενή τομέα
- Φάρμακα βιολογικής βάσης
- Νέες διαγνωστικές μέθοδοι στην ιατρική ή στην παραγωγή
- Τεχνολογίες αισθητήρων
- Προϊόντα για την παροχή προστασίας του χρήστη ή περιβάλλοντος
- Συστήματα ολικής διαχείρισης απορριμμάτων ή αποβλήτων
- Αξιοποίηση απορριμμάτων / αποβλήτων.
- Μείωση ενεργειακής κατανάλωσης ανά μονάδα προϊόντος / υπηρεσίας
- Ενσωμάτωση «πράσινων» τεχνολογιών στην παραγωγική / παροχή υπηρεσιών
- Μέθοδος μέτρησης και ελέγχου διαδικασιών ή/και ποιότητας των προϊόντων με αισθητήρες
- Συστήματα που μετρούν και ελέγχουν τα αποθέματα των προϊόντων
- Εισαγωγή μεθόδων που στηρίζονται σε ψηφιακές τεχνολογίες για την ανάπτυξη της παραγωγής (π.χ. αυτοματοποιημένη γραμμή παραγωγής)
- Εισαγωγή προγραμμάτων προσομοίωσης για τον έλεγχο και τη βελτιστοποίηση των τελικών ή και των ενδιάμεσων μεθόδων της παραγωγής και των προϊόντων

2. Εμπόριο - Χονδρικό Εμπόριο

Καινοτομία «προϊόντος» ή διαδικασίας

- Εισαγωγή οικολογικών προϊόντων στη σειρά των αγαθών
- Νέα είδη υπηρεσιών πιστοποίησης
- Εισαγωγή επιπρόσθετων υπηρεσιών: συνδυασμένες υπηρεσίες (π.χ. τεχνικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, εξέταση και πιστοποίηση υπηρεσιών)
- Πώληση απευθείας στον πελάτη - Ηλεκτρονική ανταλλαγή προϊόντων
- Μείωση ενεργειακού «αποτυπώματος» παραγωγικών διαδικασιών
- Μέθοδοι εντοπισμού και ελέγχου των φορτίων
- Ψηφιακός χειρισμός προϊόντων
- Εισαγωγή καναλιών άμεσης επανατροφοδότησης μεταξύ πελάτη-παραγωγού
- Ηλεκτρονικοί κατάλογοι (π.χ. σε οπτικούς δίσκους)
- Κέντρα εξυπηρέτησης πελατών για συντονισμό όλων των απαιτήσεων των πελατών

3. Άλλες περιπτώσεις καινοτομίας

- Ανάπτυξη εφαρμογών λογισμικού για καινοτόμες εφαρμογές (π.χ. αγροτικό τομέα)
- Ανάπτυξη ευέλικτου και φιλικού προς το χρήστη λογισμικού
- Υπηρεσίες βιομηχανικού σχεδιασμού πρωτότυπου προϊόντος / διεργασίας / παροχής υπηρεσίας.
- Ανάπτυξη και παροχή υπηρεσιών εξομίωσης και μοντελοποίησης.
- Εξ' αποστάσεως συντήρηση λογισμικού και παροχή συμβουλών
- Παροχή νέων εφαρμογών και προγραμμάτων πολυμέσων
- Εφαρμογές εκπαίδευσης εξ αποστάσεως
- Εφαρμογή θερμογραφικών και μεθόδων / τεχνικών μη – καταστροφικών ελέγχων στην αποτίμηση τεχνικών συστημάτων.
- Εφαρμογές τηλεματικής και ψηφιακών συστημάτων μετάδοσης.
- Εφαρμογές τηλε-ιατρικής

B) Παραδείγματα του τι μπορεί να είναι μη τεχνολογική καινοτομία

Είναι σημαντικό να γίνει διάκριση μεταξύ της τεχνολογικής καινοτομίας προϊόντων και διαδικασιών και της μη τεχνολογικής καινοτομίας (οργάνωσης και εμπορίας). Για παράδειγμα:

- Τα πιστοποιητικά ISO ή η εισαγωγή συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ποιότητας είναι τεχνολογική καινοτομία μόνο όταν συνδέονται άμεσα με την εισαγωγή νέων ή σημαντικά βελτιωμένων διαδικασιών.
- Η δημιουργία μίας απλής ιστοσελίδας με πληροφορίες, χωρίς on-line νέες και πρωτότυπες υπηρεσίες δεν αποτελεί καινοτομία. Αν υπάρχουν οι πρωτότυπες υπηρεσίες τότε αποτελεί παράδειγμα μη τεχνολογικής καινοτομίας
- Οι οργανωτικές καινοτομίες θεωρούνται τεχνολογικές μόνο στην περίπτωση που βασίζονται σε νέες τεχνολογικές εφαρμογές και επιφέρουν μετρήσιμες αλλαγές στην απόδοση, για παράδειγμα αύξηση στην παραγωγικότητα ή στις πωλήσεις.

Τι δεν είναι καινοτομία οποιασδήποτε μορφής

Ένα σημαντικό κριτήριο για όλα τα είδη καινοτομίας είναι ότι πρέπει να περιέχουν μία σημαντική αλλαγή / διαφοροποίηση στα υπάρχοντα προϊόντα (αγαθά ή υπηρεσίες), τις διαδικασίες, τις μεθόδους εμπορίας ή τις οργανωτικές δομές και πρακτικές της επιχείρησης. Δεν είναι λοιπόν καινοτομία αλλαγές οι οποίες:

(1) έχουν μικρή σημασία ή εμβέλεια ή δεν επιφέρουν ικανό βαθμό νεωτερισμού στην επιχείρηση όπως:

- διακοπή χρήσης μίας διαδικασίας, μεθόδου εμπορίας ή εμπορικής εκμετάλλευσης ενός προϊόντος,
- αλλαγές προερχόμενες αποκλειστικά από μεταβολές των τιμών των παραγωγικών συντελεστών,
- απλή αντικατάσταση ή αναβάθμιση ενός προϊόντος ή διαδικασίας ή συσκευασίας
- παραγωγή επί παραγγελία
- εποχιακές και άλλες κυκλικές μεταβολές.

(2) επιφέρουν “άλλες δημιουργικές βελτιώσεις”, όπου ο νεωτερισμός δεν αφορά τη χρήση ή τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά απόδοσης των προϊόντων, ούτε τον τρόπο παραγωγής ή και διανομής τους, αλλά την αισθητική ή άλλες υποκειμενικές ιδιότητες, όπως αλλαγές που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό στη μόδα ή γενικά αλλαγές αισθητικής φύσεως.

20. Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (τουρισμός / υπηρεσίες)

Ως ανωτέρω σχετικά με την οργανωτική καινοτομία.

21. Συμμετοχή σε υφιστάμενα και τοπικά δίκτυα ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων

Εξετάζεται η συμμετοχή σε υφιστάμενα και τοπικά δίκτυα ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων.

22. Αύξηση θέσεων απασχόλησης

Εξετάζεται η περιγραφή των αντίστοιχων πεδίων της Αίτησης Στήριξης.

23. Συμβατότητα με την τοπική αρχιτεκτονική

Εξετάζονται δύο επιμέρους κριτήρια: α) αν το κτίριο στο οποίο θα υλοποιηθεί το έργο χαρακτηρίζεται Διατηρητέο ή παραδοσιακό και β) αν η περιοχή χαρακτηρίζεται ως παραδοσιακός οικισμός.

Για την τεκμηρίωση των ανωτέρω υποβάλλονται κατά περίπτωση:

- ΦΕΚ,
- Τοπικά Σύμφωνα,
- Βεβαίωση Αρμόδιου φορέα για διατηρητέο κτίριο,
- Αρχιτεκτονικά Σχέδια.

24. Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης

Εξετάζεται η περιγραφή των αντίστοιχων πεδίων της Αίτησης Στήριξης. Η βαθμολόγηση θα γίνεται με βάση την εξασφάλιση του συνόλου/τμήματος των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών, όπου ο υποψήφιος θα λαμβάνει την μέγιστη βαθμολογία, ανάλογα με τα δηλωθέντα στα σχετικά πεδία του παρατήματος Αίτησης Στήριξης.

Σε περίπτωση που ο υποψήφιος δεν έχει καθόλου άδειες και εγκρίσεις αλλά έχει υποβάλει τις αιτήσεις στις αρμόδιες αρχές για τις απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις / άδειες, θα λαμβάνει την μικρότερη βαθμολογία. Σημειώνεται ότι στην πρόταση θα πρέπει να υπάρχουν σε αντίγραφο οι αριθμοί πρωτοκόλλου των αιτήσεων.

Για την τεκμηρίωση των ανωτέρω υποβάλλονται κατά περίπτωση:

- Άδεια Λειτουργίας,
- Άδεια Εγκατάστασης,
- Άδεια Δόμησης,
- Επιμέρους Άδειες, εγκρίσεις
- Αιτήσεις για την έκδοση των προηγούμενων

25. Σύσταση Φορέα

Εξετάζεται εάν έχει συσταθεί ο φορέας (εταιρεία, νομικό πρόσωπο κλπ) που θα είναι αρμόδιος για την εκτέλεση/υλοποίηση της πράξης.

Για το σκοπό αυτό προσκομίζεται η Βεβαίωση Έναρξης Εργασιών από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.

26. Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων

Εξετάζεται η περιγραφή του αντίστοιχου πεδίου της Αίτησης Στήριξης, για την τεκμηρίωση των οποίων θα πρέπει να προσκομιστούν τα αντίστοιχα προτιμολόγια.

27. Εξασφάλιση πρώτων υλών

Εξετάζεται η περιγραφή του αντίστοιχου πεδίου της Αίτησης Στήριξης, όπου αναφέρεται το ποσοστό επί του συνόλου της ποσότητας πρώτης ύλης που εξασφαλίζετε από ίδια παραγωγή και τεκμηριώνεται από:

- Ιδιωτικά Συμφωνητικά μίσθωσης ή/και
- Ε9 και Ε1 – Ε3.
- Δήλωση ΟΣΔΕ

28. Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης

Ελέγχεται αφενός, η σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης (Αίτηση Στήριξης και Παράρτημα αυτής) και αφετέρου, η πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναγραφόμενα στην Αίτηση Στήριξης και το Παράρτημα της.

29. Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης

Εξετάζεται εάν η προτεινόμενη πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου επιλεξιμότητας που ορίζεται στην πρόσκληση (τρία (3) έτη από την στιγμή της ένταξης) και ειδικότερα, εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του ΠΑΑ 2014-2020. Επίσης θα ελέγχεται ο ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου καθώς και το χρονοδιάγραμμα βάση του μεγέθους του έργου.

30. Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους

Εξετάζεται:

1. η πληρότητα του προϋπολογισμού (αν περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία Υποέργα/κόστη για την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου),
2. αν η κοστολόγηση της πράξης είναι εύλογη με την επισύναψη δικαιολογητικών που να αποδεικνύουν το «εύλογο κόστος» των αιτούμενων προς ενίσχυση δαπανών (προτιμολόγια , αναλυτικές προμετρήσεις κτιριακών εργασιών κλπ).

Οι δαπάνες, ως προς το εύλογο του κόστους τους, αξιολογούνται με χρήση κατάλληλου συστήματος αξιολόγησης, όπως δαπάνες αναφοράς (πίνακας τιμών Μονάδας), σύγκριση των διαφόρων

προσφορών ή διασταυρωτικός έλεγχος προσφορών ομοειδών προϊόντων άλλων πράξεων από την επιτροπή αξιολόγησης.

Επίσης, η ΟΤΔ θα λάβει υπόψη και τους επίσημους τιμοκαταλόγους των προμηθευτών καθώς και σχετικές μελέτες προσδιορισμού του εύλογου κόστους που έχουν καταρτιστεί για τον σκοπό αυτό και έχουν υποστηρίξει βάσεις δεδομένων τιμών αναφοράς μηχανολογικού εξοπλισμού και κτιριακών υποδομών, εφόσον αυτές είναι διαθέσιμες και επικαιροποιημένες.

Για τον υπολογισμό του εύλογου κόστους, ο υποψήφιος προσκομίζει οικονομικές προσφορές για λοιπές δαπάνες πλην κτιριακών υποδομών. Εφόσον το μοναδιαίο (ανά τεμάχιο) κόστος αυτών υπερβαίνει, σε αξία τα 1.000€, απαιτούνται τρεις (3) συγκρίσιμες προσφορές, ενώ σε αντίθετη περίπτωση τουλάχιστον μία (1). Οι συγκρίσιμες προσφορές αφορούν ομοειδή και εφάμιλλα προϊόντα. Η ΟΤΔ θα αξιολογήσει τόσο τις οικονομικές παραμέτρους των προσφορών, όσο και τις ποιοτικές. Έτσι είναι δυνατό να γίνει δεκτή μια προσφορά η οποία δεν είναι η πιο συμφέρουσα οικονομικά, αρκεί ο δικαιούχος να τεκμηριώνει και η ΟΤΔ να αποδέχεται, την μοναδικότητα ή την υψηλή ποιότητα ή τις ειδικές προδιαγραφές που προσφέρει το προμηθευόμενο προϊόν.

Όσον αφορά στις δαπάνες που αφορούν κτιριακές υποδομές ο έλεγχος του «εύλογου κόστους» θα πραγματοποιείται μέσω σχετικών εγκεκριμένων Πινάκων Τιμών Μονάδος.

31. Παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών / προϊόντων

Εξετάζεται η περιγραφή του αντίστοιχου πεδίου της Αίτησης Στήριξης, όπου περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο δίνεται η δυνατότητα παροχής συμπληρωματικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων σε σχέση με την κύρια δραστηριότητα (π.χ. κατάλυμα και παροχή δραστηριοτήτων εναλλακτικού τουρισμού). Τα ανωτέρω τεκμηριώνονται από σχετικές δαπάνες ή προτιμολόγια.